VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 110 — Vol. XLIX vuosikerta | Sudbury, Ont. | Tiistaina, syysk. 21 p. 1965 — Tuesday, Sept. 21, 1965

Kansanedustaja Hertta Kuusinen:

Parlamentaarikkojen kokouksella myönteinen vaikutus rauhan hyväksi

Toronton kaupungintalo on vaikuttava, käytännöllinen ja samalla kotoinenkin

Ottawassa pidettyyn 10-päiväiseen Parlamentaarikkojen Kansainvälisen Unionin 54:een kokoukseen osallistuneen Suomen delegaation varapuheenjohtaja, kansanedustaja Hertta Kuusinen esitti lauantaina lehtemme lukijoille ja täkäläisille kansalaisillemme yleensä sydämelliset Suomi-terveiset ja lausui samalla toivomuksen että yhteisymmärrys ja yhteistoiminta yhteiseksi hyväksi voimistuisi myös täkäläisten kansalaistemme keskuudessa.

Lehtemme edustajalla, W. Eklundilla oli lauantaina tilaisuus tutustua Suomen delegaation jäseniin, jotka Suomen suurlähetystön lähetystösihteeri Sakari Nurmen opastuksella olivat saapuneet tutustumaan Torontoon ja erikoisesti Toronton uuteen kaupungintaloon ja sikäläisiin kansalaisiimme.

Delegaation jäsenillä oli työntäyteinen päivä. Pian Torontoon saapumisen jälkeen puolisen aikaan he vierailivat Toronton kaupungintalolla. Myöhemmin iltapäivällä he kävivät Toronton eräitä muita nähtävyyksiä tutkimassa. Illalla kello seitsemästä yhdeksään he vierailivat mr. ja mrs. Lauri Grönforsin kodissa, 177 Grandravine Drivella, minne lehtemme edustaja ei kuitenkaan voinut vissien sitoumuksiensa vuoksi enää mennä.

Torontossa vierailleet suomalaiset kansanedustajat olivat T. H. Kinnunen, Armas Leinonen, K. A. Nordfors, Tyyne Paasivuori ja Hertta Kuusinen. Sunnuntaina edustajat kävivät Niagara Fallsilla, missä heille oli järjestetty mm. tutustumistilaisuus Niagara Fallsin voimalaitokseen. Maanantaina Suomi-vieraat palasivat Ottawaan josta lähtivät takaisin Suomeen.

Voisitteko esittää mitään ajatuksia juuri näkemästänne Toronton uudesta kaupungintalosta? tiedusteli lehtemme edustaja pakosta liian lyhyeksi muodostuneen haastattelutilaisuuden yhteydessä kansanedustaja Hertta Kuusiselta.

— Arkkitehti Viljo Revellin luomus tuntui hyvin vaikuttavalta, tarkoituksenmukaiselta ja osittain kotoiseltakin, selitti Hertta Kuusinen miellyttävään tapaansa.

HERTTA KUUSINEN

* * *

Lehdellemme suomassa haastattelulausunnossa kiinnitti kansanedustaja Kuusinen päähuomion juuri Ottawassa pidettyyn Parlamenttien välisen liiton (Inter-Parliamentary Union) kokouksen asioihin ja päätöksiin.

— Vaikka tämän noin 7 vuotta sitten perustetun liiton kokouksen päätökset ja kannanilmaisut eivät sidokaan millään tavoin eri hallitusten käsiä, varmaa kuitenkin on, että siellä esitetyt ajatukset ja tehdyt päätökset vaikuttavat tuntuvasti maailman yleiseen mielipiteeseen ja sitä tietä kaikkien maiden hallitukseen, kuten Canadan pääministeri Lester B. Pearson mielestäni aivan oikein selitti, vastasi kansanedustaja Kuusinen ilmaisten samalla mielihyvänsä siitä, että Suomen delegaation jäsenet osallistuivat aktiivisesti ja myönteisesti vaikuttaen Ottawan kokouksen työhön.

Viitattuaan siihen tosiasiaan, että Ottawassa pidettyyn parlamentaarikkojen kokoukseen osallistui noin kuutisensataa edustajaa 65 eri maasta, kansanedustaja Kuusinen sanoi, että visseistä jarrutusyrityksistä huolimatta kokouksessa keskusteltiin laajasti ja selventävästi päivän polttavimmista kysymyksistä, Kashmirin kiistasta ja Vietnamin sodasta.

— Kashmirin kiistasta hyväksyttiin yksimielisesti YK:lle lähetetty kirje, missä luvataan pääsihteeri U Thantille täysi kannatus hänen yrittäessään saada neuvottelut käyntiin vaaralliselle sodan tielle lähteneiden, Intian ja Pakistanin välille.

(Jatkuu sivulla 4)

Kukoistuskautta rakennusalalla ennustettu

Toronto. — Toronton kiinteimistölautakunta on ennustanut, että T. Eaton-yhtiön rakennussuunnitelmat ovat alkua sille kukoistuskaudelle, joka vielä nähdään rakennusalalla Torontossa.

Eaton-yhtiön suunnitelmana on rakennettu $250 miljoonan arvoisesti rakennuksia Toronton keskikaupungille uuden kaupungintalon läheisyyteen.

Lautakunta ennustaa, että muutamien seuraavien vuosien kuluessa rakennetaan niinikään keskikaupungille $815 miljoonan arvoisesti suurempia rakennuksia, joiden lisäksi useita pienempiä rakennuksia. Mainitussa $825 miljoonan arviossa on otettu huomioon vain ne rakennukset, joiden kustannusarvio olisi $40 miljoonaa suurempi.

YK vaatii tulen lopettamista 2 päivän kuluessa

United Nations. — Yhdistyneiden Kansakuntien Turvallisuusneuvosto vaati eilen, että Pakistanin on lopetettava tulitus huomiseen (keskiviikkoon) kello 3 aamuun mennessä, Canadan itäistä standarttiaikaa. Päätös vaatimuksesta tehtiin eilen äänin 10—1 vain Jordanian pidättäytyessä äänestämästä.

Intialaiselta taholta ilmoitettiin, että Intia tulisi kunnioittamaan vaatimusta jos Pakistan tekisi samoin. Pakistanilaiselta taholta ei vielä eiliseen mennessä annettu mitään kommenttia vaatimuksen johdosta.

Pakistanin oikeusministeri S. M. Zafar oli kehoittanut Turvallisuusneuvostoa pidättäytymään sellaisen vaatimuksen esittämistä sellaisessa muodossa kuin se esitettiin. Hän sanoi olevansa pakoitettu varoittamaan, että jos nykyisen konfliktin aiheuttaneita perussyitä ei poisteta niin voisi kehittyä uusi ja laajempi konflikti.

KREIKAN OIKEISTOLAISET EDELLEEN HALUTTOMIA TOIMITTAMAAN VAALEJA

Ateena. — Pääministeri Stefanos Stefanopoulos, jonka "kansallisen poikkeustilan" hallitus otti vastaan valtio-ohjakset viime lauantaina, varoitti sunnuntaina, että vaaleja ei tulla pitämään ennenkuin poliittinen rauha on saavutettu.

Hänen varoituksena oli osoitettu entiselle johtajalleen, keskustapuolueen johtaja George Papandreoulle, jonka seuraajat yhdessä kommunistien kanssa ovat järjestäneet lukuisia mielenosoituksia joka ilta korostaakseen vaatimustaan, että vaalit olisi toimitettava mahdollisimman pikaisesti.

Stefanopoulos ilmaisi sanomalehtimiehille mielipiteenään sen, että Papandreou ei halua jatkaa loppumattomiin tilanteen nykyisellään olemista ja että hän ei tulisi siitä hyötymään mitään. Siitä syystä hän oli sitä mieltä, että hän lopettaa mielenosoitusten järjestämisen saadakseen vaalit pidetyksi.

Stefanopouloksen varoitus sai osakseen terävää arvostelua Papandreoulta, jonka oli määrä puhua joukkokokouksessa Salonikassa, Pohjois-Kreikassa, seuraavana päivänä (maanantaina).

Uusi hallitus kohtaa parlamentin huomenna, jolloin joidenkin tarkkailijain mielestä sillä on hyvät mahdollisuudet jäädä eloon, sillä Papandreoun seuraajia on jatkuvasti luopunut uskollisuudestaan keskustapuolueelle — siinä määrin, että Papandreoun väitetään nyt nauttivan vain 128n parlamentin 300 jäsenen kannatuksesta.

Oikeistolainen kansallisradikaalinen unioni on luvannut 95 jäsenensä kannatuksen nykyiselle hallitukselle. Joissakin poliittisissa piireissä on esitetty kannunvalantaa siitäkin, että jos Stefanopoulos saa parlamentin enemmistön kannatuksen huomenna, niin on mahdollista, että lisää Papandreoun kannattajajoukosta siirtyy toiseen leiriin.

Tästä huolimatta eräskin keskuspuolueesta eronnut kansanedustaja sanoi, että Papandreoulla olisi hyvät mahdollisuudet saada riittävästi häntä ja keskustapuoluetta kannattavia ääniä jos vaalit pidettäisiin, mutta jos niitä ei pidetä niin silloin on olemassa mahdollisuus, että lisää keskustapuolueelaisia luopuu Papandreoun politiikan kannattamisesta.

USA ja NL kosmonautit vaihtoivat rintamerkkejä

Ateena. — Neuvostoliittolainen kosmonautti Pavel Beljajev tapasi yhdysvaltalaiset avaruuskaksoset Gordon Cooperin ja Charles Conradin viikonvaihteessa ensimmäisen kerran.

Neuvostoliittolainen esitettiin yhdysvaltalaisille astronauteille 16. kansainvälisen avaruustutkimuskongressin ylimääräisessä istunnossa. Hänen oma avaruuskaverinsa Alexei Leonov ei ollut tilaisuudessa läsnä, sillä hän joutui olemaan sanomalehtien tiedotustilaisuudessa.

Beljajev vaihtoi rintamerkkejä Cooperin kanssa ja Conrad antoi omansa toimitettavaksi Leonoville.

Cooper sanoi Beljajeville: "Annamme teille nämä rintamerkit, joita kaikki yhdysvaltalaiset astronautit pitävät. Tavatkaamme toisemme. Meillä on paljon kuvia näytettävänä teille."

Vaikka kaikki nämä neljä avaruusmatkailijaa ovat osallistuneet kongressin istuntoihin, niin kertu tapaus oli ensimmäinen, jolloin he tapasivat toisensa.

Leonov kertoi kongressiin kerääntyneille avaruustutkijoille, ettei kulu pitkästi aikaa siihen, jolloin lähetetään avaruuteen useimpien ihmisten miehittämiä avaruuslaboratorioita, joiden miehistöjä vaihdetaan vissien väliaikojen kuluttua.

Hän sanoi, että se olisi askel kohti ihmisen matkustamista Kuuhun ja muille planeetoille.

Ludwig Erhard valittiin uudelleen Länsi-Saksassa

Bonn. — Huolimatta siitä, että Länsi-Saksan kansleri Ludwig Erhard oli saavuttanut henkilökohtaisen voiton viime viikonvaihteessa pidetyissä valtiopäivävaaleissa, ei ole vielä olemassa mitään varmuutta siitä, että hän voisi muodostaa uuden hallituksen, sillä valittujen kristillisdemokraattien luku ei muodosta enemmistöä valtiopäivillä. Tämä merkitsee sitä, että Erhardin on ryhdyttävä neuvottelemaan toisten puolueiden kanssa kokoomushallituksen muodostamisesta.

Vaikka äänestäjät hämmästyttivät tarkkailijoita sillä, että kristillisdemokraateille annettiin enemmän ääniä kuin aikaisemmissa vaaleissa, niin ne eivät vieläkään olleet riittäviä takaamaan sen, että Erhard voisi muodostaa niiden perusteella enemmistöhallituksen.

Arvioiden mukaan — vielä on saapumatta tiedotukset Böömissä lokakuun 3 päivänä toimitettavista vaaleista — kristillisdemokraateilla tulee olemaan 246 edustajapaikkaa eli 3 vähemmän kuin olisi tarpeellista ehdottoman enemmistön toteamiseksi.

Viimeisimpien tietojen mukaan kirstillis-demokraatit ovat saaneet 47.5 prosenttia äänimäärästä eli 2 prosenttia paremmin kuin vuonna 1961 ja oppositiossa olevat sosialidemokraatit ovat onnistuneet vieläkin paremmin kohottaen saamansa äänimäärän 36.2:sta 39.2 prosenttiin.

N-liitto kehoitti Intian ja Pakistanin johtajia neuvonpitoon Neuvostoliittoon

Pääministeri Alexei Kosygin ilmoitti lisäksi, että hän on valmis välittäjäksi jos pyydetään

Moskova. — Neuvostoliiton pääministeri Alexei Kosygin on ehdottanut Intian pääministeri Lal Bahadur Shastrille ja Pakistanin presidentti Ajub Khanille jotta nämä kohtaisivat toisensa Neuvostoliitossa yrittäen ratkasta erimielisyytensä.

Samalla neuvostoliittolainen johtaja ilmoitti, että hän on valmis toimimaan välittäjänä asiassa jos molemminpuolin hyväksyttäisiin sellainen ehdotus.

Neuvostoliittolainen ehdotus kuljetettiin Intian ja Pakistanin johtajille neuvostoliittolaisten lähettien toimesta New Delhiin ja Rawalpindiin.

Ehdottaessaan, että Intian ja Pakistanin johtajat kohtaisivat toisensa Neuvostoliiton alueella pääministeri Kosygin meni askelta pitemmälle kuin Yhdistyneiden Kansakuntien yleissihteeri U Thant, joka oli myös ehdottanut jotta Shastri ja Khan kohtaisivat toisensa, mutta ei esittänyt mitään ehdotuksia siitä missä he voisivat tavata.

(Rawalpindissa sanotaan, että Kosyginin tiedotus oli "erittäin tärkeä ja suurimerkityksellinen".)

Tarkkailijat täällä ovat huomioineet, että neuvostoliittolaisella taholla on osoitettu enemmän huolestuneisuutta Intian ja Pakistanin välisen riidan johdosta kuin on osoitettu länsimaisella taholla. Neuvostoliittolaisen suhtautumisen asiaan uskotaan johtuvan siitä, että siinä maassa ollaan todella huolestuneita sen mahdollisuuden johdosta, että paikallinen konflikti voisi levitä ja että Neuvostoliitto on erittäin halukas säilyttämään maailman rauhan.

VIIME TIEDOT

Toronto. — Ontariossa tapahtui viime viikonvaihteessa useilla alueilla valinneen sankan sumun takia maanteillä lukuisia liikenneonnettomuuksia, jotka vaativat seitsemän kuolonuhria. Samalla ilmoitettiin lukuisten ihmisten loukkaantuneen.

New Delhi. — Intian ilmoitettiin eilen hyväksyneen tunnustelevasti ehdotuksen, että sen ja Pakistanin välillä lopetettaisiin tulitus. Pääministeri Shastrin odotetaan virallisesti ilmoittavan tästä parlamentin istunnossa tänään.

Kuvassamme kansainvälistä laitonta huumausainekauppaa väitetysti harjoittanut Lucien Rivard (kesk.) kahden yhdysvaltalaisen poliisin vartioimana Laredossa Texasissa, minne hänet oli luovutettu Canadasta sen jälkeen kun canadalaiset viranomaiset olivat pidättäneet hänet. Yhdysvaltalaiset syyttävät häntä huumausaineiden salakuljettamisesta. Yhdysvaltain liittovaltion tuomari Ben Connally hylkäsi viikonvaihteessa puolustusasianajajan ehdotuksen päätökseksi, että Rivard vapautettaisiin ilman oikeudenkäyntiä. Tuomari päätti, että oli olemassa riittävästi todisteita hänen saattamiseksi oikeuden eteen.

Lukuisia rauhanjärjestöjä ryhtynyt yhteistoimintaan

Yhteisiä mielenosoituksia Torontossa lokakuun 15-16 protestiksi Vietnamin sodan johdosta

Toronto. — Lukuisten rauhanryhmien edustajat nimittivät täällä yhteisen komitean tarkoituksella aikaansaada toimintaa rauhan palauttamiseksi Vietnamissa. Komitea sai nimekseen Committee For Action on Vietnam ja sen ensimmäiseksi tehtäväksi annettiin yhteisten mielenosoitusten järjestäminen lokakuun 15 ja 16 päivinä.

Komiteaan nimitettiin viisi jäsentä, jotka valtuutettiin lisäämään jäsenlukuaan sekä jatkamaan toimintaansa sen jälkeen kun lokakuun mielenosoitukset on pidetty.

Toronton yliopistossa suunnitellaan pidettäväksi tämän lisäksi luentoja vallankumouksesta ja sen saamasta vastakaiusta lokakuun 8—10 päivinä.

Komitean jäsenet ovat Toronton yliopiston englanninkielenoppiarvon saanut puheenjohtajaksi nimitetty 24 vuoden ikäinen David Hemblen, entinen uusdemokraattien vaaliehdokas David Middleton, York yliopiston luennoitsija mrs. Carman Guild, Yorkin yliopiston ylioppilas uusdemokraattien nuorisojärjestön jäsen 22 vuoden ikäinen William Sone ja Student Union for Peace Actionin (opiskelijain unioni rauhantoiminnan edistämiseksi) täysiaikainen järjestäjä Henry Tarvainen.

Kokoukseen, joka pidettiin kirvesmiesten union haalilla Gerard kadulla, osallistui 132 henkilöä edustaen seuraavia järjestöjä: Students for a Democratic Society, New Democratic Youth, Student Union for Peace Action, Society of Friends, Young Communist League, Young Socialist Forum, Canadian Peace Congress ja Toronto Peace Centre.

Aikaisemmin Canadan armeijassa kapteenina palvellut mr. Middleton sanoi, että canadalaisten on otettava vastuulleen osa Vietnamissa käynnissä olevasta sodasta, sillä Canadassa valmistetuilla Caribou-koneilla kuljetetaan napalmia Vietnamin lentotukikohtiin.

Raikuvimmat suosionosoitukset osakseen sai mr. Sone, joka sanoi olleensa Vietnamissa ja olevansa sitä mieltä, että Vietnamin kysymys olisi herätettävä ensi marraskuun 8 päivänä pidettävien vaalien yhteydessä.

Aikaisemmin suunniteltiin, että kokouksessa esiintyy pääpuhujana yksi Students for a Democratic Societyn perustajista Thomas Hayden, joka myös oli aloitteentekijänä siinä, että järjestettiin viime huhtikuun 17 päivänä Vietnamin tilanteen johdosta protestimarssi Washingtoniin.

Eräs kokoukseen osallistunut järjestäjä selosti, että mr. Hayden oli kuitenkin estetty saapumasta kokoukseen kun hän ei ollut ehtinyt lentokoneeseen kun New Yorkin lentokentällä oli kieltäydytty hyväksymästä hänen shekkiään siitä syystä, että hän oli pukeutunut työvaatteisiin.

NDP pitää vaaleja tarpeettomina

Vancouver. — Uusdemokraattien kansallinen johtaja T. C. Douglas sanoi täällä viime viikonvaihteessa, että pääministerin veruke liittoparlamentin alahuoneen vaalien pitämiseksi on pätemätön siitä syystä, että Uusi demokraattinen puolue oli ilmoittanut mr. Pearsonille, jotta se tulisi kannattamaan hänen kauan sitten vaalipuheiden yhteydessä antamiaan lupauksia — uudesta lainlaadinnasta.

Mr. Douglas oli puhumassa kokouksessa, missä nimitettiin CCFn perustaja J. S. Woodsworthin 60 vuoden ikäinen tytär mrs. Grace MacInnins NDPn ehdokkaaksi Vancouver-Kingswayn vaalipiirissä marraskuun 8 päivänä pidettäviä vaaleja varten.

Mr. Douglas sanoi, että uusdemokraatit olivat luvanneet kannattaa liberaaleja jos he esittävät ehdotukset terveyshuoltolaiksi, valtiontoimenhaltijain kollektiivista neuvotteluoikeutta koskevaksi laiksi ja muiksi työväestöä koskeviksi laiksi.

Hän sanoi, että liberaalit olivat anastaneet Uuden demokraattisen puolueen ehdotukset ja käyttäneet niitä itse esittämässään ohjelmassa.

"Emme välitä siitä vaikka he lainaavatkin meidän vaatteitamme, mutta heidän olisi myös pidettävä niitä", sanoi hän.

New Yorkin sanomalehtimiesten lakko jatkuu

Kysymyksessä ei ole tällä kertaa palkat, vaan automatisoinnin vaikutus ja työmaaturvallisuus

New York. — Keskustelut, joiden tarkoituksena oli saattaa New Yorkin sanomalehtityöläisten lakko päätökseen, alkoivat uudelleen sunnuntaina, mutta vielä ei näytä siltä, että piakkoin päästäisiin sopimukseen asiasta kiinnostuneiden osapuolien kanssa.

New York Times-lehden ja AFL-CIO:n jäsenyydessä olevan sanomalehtimiesten (Newspaper Guildin) edustajat tapasivat uudelleen New Yorkin pormestari Wagnerin nimittämän välittäjä Theodore W. Kheelin.

Kukaan ei ollut silloin toivorikas, että Times-lehti ja kuusi muuta newyorkilaista lehteä, joiden toimitustyöläiset ovat lakossa, voisivat aloittaa ilmestymisensä seuraavana päivänä.

Kaupungin kahdeksas päivälehti New York Post on ainoa, jonka toimitustyöläiset eivät ole työehtoriidassa työnantajiensa kanssa.

Times-lehden 2,200 toimitustyöläistä ryhtyi lakkoon viime torstaina ja kuuden muun lehden, joiden omistajat ovat sanomalehtikustantajien yhdistyksen jäseniä, toimitustyöläiset ryhtyivät kannatuslakkoon. New York Post-lehden kustantajat erosivat kustantajien yhdistyksestä vv. 1962—63 käydyn 114 päivää kestäneen lakon aikana.

Kaikkiaan 17,000 sanomalehtityöläistä, joiden joukossa yhdeksän ammattiyhdistyksen jäsentä, on tällä hetkellä työttömänä lakon johdosta.

Toimitustyöläisten pääasiallisina vaatimuksina on takeet työmahdollisuuksista, automatisoinnista myös hyötyminen ja eläkkeet. Sanomalehtimiesten yhdistys vaatii takeita siitä, että sen jäsenet eivät joutuisi työttömäksi sen johdosta, että yhdistettäisiin kaksi tai useampia lehtiä. Palkat eivät ole kysymyksessä

Yhdysvallat kokeilee Canadan uusia hävittäjälentokoneita Vietnamissa

Washington. — Monenlaisia arvosteluja saanut uusi F-5 mallinen hävittäjälentokone joutuu kokeiltavaksi Vietnamin sodassa, ilmoitti Yhdysvaltain puolustussihteeri Robert McNamara viikonvaihteessa. Aikomuksena on varustaa Canadan ilmavoimat näillä koneilla.

McNamara sanoi, että 12 näitä koneita kuljetetaan Vietnamiin. Ne on varustettu kahdella 20 millimetrin tykillä ja kykenevät kuljettamaan 6,200 paunaa raketteja, ohjuksia ja muita aseita. Tarkoituksena on kokeilla näitä koneita niissä olosuhteissa, joita varten ne on kehitetty — maajoukkojen suojelemiseksi alueilla, joilla ei ole kestopäällysteisiä kiitoratoja.

Canadan hallitus on tilannut 125 näitä F-5 konetta, jotka tunnetaan Canadassa CF-5-mallisina. Ne valmistetaan Canadairyhtiön tehtaalla Montrealissa yhdysvaltalaisen Northrop yhtiön myöntämän lisenssin mukaan.

Korkea-arvoiset Canadan ilmavoimien upseerit ovat valittaneet, että lentokone on liian hidas, liian pieni ja kykenemätön kantamaan ydinaseita.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75
USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25
Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Fowlerin komissionin raportti

Fowlerin komission toinen raportti, missä arvostellaan erikoisen terävästi yksityisten omistettujen radio- ja tv-asemien halpahintaista, kennoa ja epäkansallista ohjelmaa, on sitä mielenkiintoisempi ja ajankohtaisempi asiakirja, mitä perusteellisemmin tutustutaan sen sisältöön. Ei ole lainkaan ihme, vaikka yksityisesti omistetut radio- ja tv-asemat ovat nousseet karjuen takajaloilleen tämän komission raportin eräitä perustavaa laatua olevien ehdotusten johdosta.

Robert Fowlerin johtama kuninkaallinen komissio esitti jo vuonna 1957 hyvin ajankohtaisen ja varteenotettavan raportin tältä ajalta. Nämä ehdotukset ja esitykset jäivät kuitenkin valtaosalta täytäntöönpanematta pian sen raportin julkaisemisen jälkeen valtaan nousseen Diefenbakerin hallituksen toimesta. Samoin suhtautuivat asiaan liberaalit kun he saivat valtiovallan uudelleen käsiinsä vuonna 1963. Liberaalipuolueen hallituksen toimesta nimitettiin kuitenkin uusi kuninkaallinen komissio, jonka johtajaksi tuli jälleen mr. Fowler. Nähtäväksi jää, mitä tapahtuu Fowlerin komission toisen raportin tiimoilta marraskuun 8 päivänä pidettävien vaalien perusteella muodostettavan hallituksen kohdalta. Toivottavaa kuitenkin on, että tämän raportin eräät tärkeimmät kohdat tulisivat täytäntöön pannuiksi.

YKSITYISOMISTAJAT VALITTAVAT

Yksityisesti omistetut radio- ja tv-asemat ovat viimeksikuluneitten päivien aikana syytäneet tulta ja tulikiven käryä Fowlerin raportin ehdotuksia vastaan. Erikoisen pahana ne pitävät sitä arvostelua, minkä mainitun komission raportti kohdistaa yksityisesti omistettujen radio- ja tv-asemien "kevyttä ohjelmaa" vastaan.

Nämä yksityisomistajat — joiden tavoitteena on mahdollisimman suurien osakevoittojen kahmiminen liiketoimistaan ja sillä siisti — ovat yrittäneet piiloittautua kuulijakunnan leveän selän taakse väittämällä, kuten esimerkiksi Vancouverin yksityisen tv-aseman johtaja, että tv-yleisö on aikoinaan Hollywoodin filmituottajatkin, että "he antavat sitä, mitä yleisö haluaa" — ikäänkuin suuri yleisö olisi joku yksimielinen kokonaisuus niin, ettei siihen kuuluvilla yksilöillä ja ryhmillä ole mukaa mitään eroa maku-, vaisto-, katsantokanta-, mielenkiinto- ja pyrkimyskannalta. Kumoamaton tosiasia tietenkin on, että ne eivät pyri "kannutetuilla" ohjelmillaan, ts. Yhdysvalloista tuotetuilla halvoilla filmeillään "tyydyttämään" ketään muita kuin omia rikastumishalujaan.

Yksityisradioiden ja tv-asemien toisena perusväitteenä on se, että Fowlerin komission ehdotukset kieltävät muka "yksilövapauden" ja johtaisivat valtiovallan "diktatuuriin". Tämä sellaisenaan on tietenkin tuulesta temmattua, sillä yksityisesti omistetut radio- ja tv-asemat harjoittavat kerrassaan mielivaltaista diktatuuria kaikkia niitä vastaan, jotka niiden mielestä eivät ole puhe- ja esiintymiskelpoisia. Valtiovallan ohjauksen alaisena radio- ja tv-asemat joutuvat sentään huomioimaan yleisen mielipiteen ja vääränkohtelun alaiseksi joutuneilla kansalaisilla on tilaisuus vedota asiasta valittujen edustajiensa kautta.

Meillä ei siis ole mitään syytä yhtyä yksityisesti omistettujen radio- ja tv-asemien itkuun ja hammasten kiristykseen Fowlerin raporttia vastaan. Päinvastoin on asia.

OHJELMISTO TÄRKEINTÄ

Korostaen meidän mielestämme erikoisen ajankohtaisesti radio- ja tv-verkostojen ohjelmiston ensisijaisuutta, Fowlerin komission raportissa sanotaan: "Ainoa tärkeä seikka lähetystoiminnassa on ohjelmiston sisältö; kaikki muu on vain taloudenhoitoa."

Tässä raportissa korostetaan aivan oikein, että canadalaisaiheiselle ja canadalaiselle ohjelmistolle tulisi antaa ensi sija radio- ja tv-lähetystoiminnassa. Tässä yhteydessä ns. kaupallisten (yksityisesti omistettujen) radio- ja tv-asemien ohjelmistoa leimataan USAn kehnoimpien ohjelmistojen säyttämäksi ohjelmaksi.

Raportissa arvostellaan niin CBC:sta kuin "kaupallistakin" tv-verkostoa siitä, ettei niiden ohjelmistossa ole riittävästi canadalaisaiheista ohjelmaa. Mutta erikoisarvostelu kohdistuu tässäkin yhteydessä yksityisesti omistettuja radio- ja tv-asemia vastaan. Raportissa pidetään suorastaan häpeällisenä seikkana sitä, että Canadan 229 yksityisesti omistettua radioasemaa käytti v. 1962 vain $22.29 päivittäin canadalaisohjelmiston hyväksi. Toisaalta raportissa osoitetaan, että "canadalaiset kirjailijat ja taiteilijat ovat halukkaita antamaan paljon enemmän yhteiskunnalle, missä he elävät" sekä sanotaan, että raportin tarkoituksena on tehdä mahdolliseksi se, että canadalaiset kirjailijat ja taiteilijat voivat tahtonsa mukaan antaa suuremman panoksen maallemme.

Fowlerin komissio ehdottaa perustettavaksi Canadan radio- ja tv-lähetyshallinnon — Canadian Broadcasting Authority — johon tulisi 1 täydellä palkalla toimiva puheenjohtaja ja 14 osa-ajalla työskentelevää jäsentä. Se poistaisi nykyisen Board of Broadcasting Governorsja CBC Board-elimet ja sen tehtävänä olisi yhdenmukaistuttaa ohjelmat niin, että vissit kansallisia etuja palvelevat standardit tulisivat täytetyksi.

Me puolestamme liitymme niihin muihin canadalaispiireihin jotka toivovat, että seuraava liittohallitus, huolimatta siitä, minkälaiseksi vaalitulokset marraskuun 8 päivänä muodostuvat, ottaisi vakavasti harkittavakseen Fowlerin komissionin raportissa esitetyt tärkeimmät ehdotukset.

Itsekäs avustaja

Viime viikon lopulla kiintyi huomiomme monen canadalaisen kulmakarvojen kohauttamisen aiheeksi tulleeseen uutistietoon, missä kerrottiin demokraattipuolueen senaattori Paul Douglasin vaatineen, että Yhdysvaltain ja Canadan välillä tehdyn autosopimuksen perusteella pitää välittömästi alentaa autojen myyntihintoja Canadassa.

Meille, canadalaisille, jotka maksamme useita satoja dollareita korkeamman hinnan ajokeistamme, kuin rajan eteläpuolella asuvat autoilijat saamaltaan vekottimista, tällainen Douglasin ehdotus kuulosti kuin taivaan mannalta.

Puheensa aiheen oli senaattori Douglas saanut siitä, kun Chrysler-yhtiön canadalaisjaoston presidentti Ronald W. Todgham sanoi viikko sitten tiistaina Calgaryssa, että ei ole mitään puhettakaan siitä, että autojen hintoja alennettaisiin Canadassa mainitun sopimuksen perusteella, mikä sivumennen sanoen antaa tullialennusten muodossa täkäläisille auotehtailijoille $50,000,000 vuositulot.

Vedoten siihen, että USAn ja Canadan välillä tehty autosopimus edellyttää autojen hintojen alentamista Canadassa ja annettuaan asiasta pääministeri Pearsonille mitä kuuluu ja kuka käskee, senaattori Douglas neuvoi oppositiojohtaja Diefenbakeria käyttämään tätä juttua yhtenä vaalivalttina ja lyömään sillä liberaalipuolueen hallitusta kuin vierasta sikaa konsanaan.

Kannattaen täydellisesti hänen esittämäänsä ajatusta, että autojen hintoja pitäisi tuntuvasti alentaa täällä, me pysähdyimme kuitenkin ihmettelemään, että mikä sai Yhdysvaltain hallituspuolueen senaattorin nousemaan näin voimaperäisesti autoja tarvitsevien canadalaisten rahakukkaron puolesta.

Selitys tähän on yhtä yksinkertainen kuin on senaattori Douglasin esiintyminen kummastusta herättävä.

Viitaten siihen, että mainitun autosopimuksen perusteella on tarkoitus lisätä $241,000,000 arvosta autotuotantoa vuoteen 1968 mennessä yli sen määrän, mihin se olisi ilman tätä sopimusta noussut, senaattori Douglas huomioi aivan oikein, että canadalaiset eivät pysty näin paljoa autokulutusta lisäämään, elleivät autojen huippukorkeat hinnat laske. Ja jos canadalaiset eivät voi varojen puutteessa ostaa näitä autoja, on mahdollista, sanoi senaattori Douglas, että ne tulevat USA:n markkinoille aiheuttaen vaikeuksia Yhdysvalloissa valmistettujen autojen myynnille.

Kuten huomataan, senaattori Douglas yrittää auttaa korkeitten autohintojen alla huokailevia canadalaisia perin itsekkäistä syistä, eli siksi, että Canadassa valmistettavat autot eivät tulisi missään tapauksessa kilpailemaan rajan eteläpuolella valmistettavien autojen kanssa — vaikka ko. autosopimuksen yhtenä tavoitteena on sanottu olevan se, että vissinlaiset Canadassa valmistettavat autot voisivat helpommin saada ostajia myös Yhdysvalloissa.

CIA:n sormet ovat pelissä Pakistan-Intian kiistassa

Helsinki. — Lontoossa ilmestyvä Daily Telegraph väitti viime viikon maanantaina, että "Intian ja Pakistanin sota on USA:n turvallisuuspalvelun (CIA:n) Pakistanista lähettämän informaation välitön seuraus". Lehden New Delhistä saapuneen kirjeenvaihtajan mukaan CIA:n informaation sisältönä oli väite, että Pakistanin presidentti Ajub Khanin asema oli poliittisesti epävakaa ja että odotettavissa oli hänen kukistumisensa vallankeikauksessa.

"Minulla on syytä uskoa, että USA:n suurlähettiläällä Chester Bowlesilla oli etukäteen tieto Intian aikomuksesta avata toinen rintama", kirjeenvaihtaja kertoo. Hän kertoo saaneensa vihin USA:n hyväksynnän saaneesta Intian hyökkäyksestä lauantaina syyskuun 4 pnä. Sinä päivänä Bowles tapasi Shastrin.

Sen jälkeen olen voinut asettaa palapeliinä palkoilleen eräitä tosiasioita CIA:n yrityksistä, jotka muistuttavat Bay of Pigsin operaatiota Kuubassa, kirjeenvaihtaja kertoo.

Operaation tarkoituksena eivät niinkään ole USA:n velvoitteet Intiaa kohtaan kuin ulkoministeriön pyrkimys vähentää Ajub Khanin vaikutusvaltaa, kirjeenvaihtaja sanoo. Kiinan ja Intian välisten rajakahakoiden aikana kolme vuotta sitten amerikkalaiset olivat tyytymättömiä Pakistanin välinpitämättömään suhtautumiseen.

Vuoden 1963 aikana Pakistanissa toimiva suurin amerikkalainen yhtymä General Motors sai neuvon myydä osakekantansa. Ostajana oli Khanin pojan johtama yhtiö. Suhteet huononivat ja syyskuusta 1963 alkaen CIA ryhtyi tosissaan työskentelemään Pakistanissa. Ajub Khan järjesti vaalit varmistaakseen laillisesti asemansa. Samoihin aikoihin poistettiin maasta kaksi amerikkalaista, joiden väitettiin rahoittaneen Khanin vastaehdokasta.

CIA:n toiminta keskittyi Länsi-Pakistanissa Lahoren seuduille. Eräs agenteista joutui epäilyksen alaiseksi ja siirtyi Intiaan. Lahoressa, kertoo kirjeenvaihtaja, CIA:n tiedottajana toimi kenraali Aam, joka aikaisemmin on ollut Itä-Pakistanin kuvernöörinä, mutta siirretty Lahoreen Ajubin pelkäämän kilpailun vuoksi. Kirjeenvaihtaja sanoo CIA:n yrittäneen värvätä myös Khanin ministereitä juoneensa. Kirjeenvaihtaja väittää, että Intialla oli CIA:n raporttien nojalla syytä voitonvarmuuteen. En tiedä, tehtiinkö ratkaiseva päätös USA:n suostumuksella, mutta olen varma siitä, että New Delhin amerikkalaispiirit olivat siitä selvillä, kirjeenvaihtaja sanoo.

Sensaatiouutiset julkaissut Daily Telegraph on konservatiivinen lehti, jonka painosmäärä liikkuu miljoonan vaiheilla.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Mrs. Mimmi Harju, St. Catharines, Ont., täytti sunnuntaina, syyskuun 12 päivänä 70 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin ja samalla valitamme tämän syntymäpäiväuutisen myöhästymistä, mikä johtuu kokonaan toimituksessa tapahtuneesta kommelluksesta.

Fred Niemi, Porcupine, Ont., täytti viime lauantaina, syyskuun 18 pnä 82 vuotta.

Verner Kivipelto, Mokomon, Ont., täyttää torstaina, syyskuun 23 päivänä 77 vuotta.

Sanna Kannasto, North Branch Ont., täyttää sunnuntaina, syyskuun 26 päivänä 87 vuotta.

Katri Riksman, Sointula, B.C., täyttää maanantaina syyskuun 27 pnä 86 vuotta.

Jalmari Mantere, Dorion, Ont., täyttää maanantaina, syyskuun 27 pnä 79 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Länsimaiden finanssisuhteet kireimmillään

Washington. — Yhdysvaltain valtiovarainministeri Henry H. Fowler esitti tiistaina presidentti Johnsonille selonteon Länsi-Eurooppaan tekemänsä neuvottelumatkan tuloksista. Fowler neuvotteli matkansa aikana kansainvälistä valuuttatilannetta koskevista kysymyksistä Ranskan, Italian, Länsi-Saksan, Ruotsin, Hollannin ja Englannin johtomiesten sekä kyseisten maiden rahalaitosten edustajien kanssa.

Yhdysvaltain lehdistön on ollut palkko myöntää, että länsimaiden kansainväliset finanssisuhteet ovat nykyisin kaikkein kireimmillään koko sodan jälkeisenä kautena. Nykyinen kansainvälinen valuuttajärjestelmä, joka perustuu USA:n dollariin ja Englannin puntaan, ei pysty tyydyttämään alati laajenevan kaupan vaatimuksia. Yhdysvalloilla ei ole nykyään käytettävissään tarvittavaa määrää dollareita ja kultavarantoja, ja itse dollari on Yhdysvaltain kultavarantojen hupenemisen johdosta käynyt vähemmän luotettavaksi.

Englannin puntaa uhkaa puolestaan devalvointi.

Eräs Fowlerin Länsi-Euroopan matkan tärkeimmistä päämääristä oli pyrkimys tukahduttaa jo itämisvaiheessaan kapina dollarin valta-asemaa vastaan ja löytää samalla jokin uusi yhdistelmä, joka auttaisi löytämään kompromissiratkaisun.

USA on ryhtynyt viimeisten kuukausien aikana jyrkkiin toimenpiteisiin maksutaseessa esiintyvän vajauksen supistamiseksi ja sen tarkoituksena on saavuttaa tasapaino Amerikan dollarin maasta virtaamisen ja sen uudelleen palaamisen välillä. Yhdysvaltain maksutaseessa esiintyvän vajauksen — joka on viime vuosina pyörinyt keskimäärin 3 miljardin dollarin vaiheilla —, poistaminen johtaa siihen, että toisten länsimaiden käteen jää vähäisempi määrä dollareita ja ne voivat vähemmän tuoda amerikkalaisia tavaroita, joka taas puolestaan merkitsisi iskua USA:n talouselämälle.

Fower pyrki saamaan Länsi-Euroopan maat vakuuttuneiksi eräänlaisen uuden kansainvälisen järjestön ja rahaston perustamisen välttämättömyydestä. Järjestön tehtäväksi tulisi dollareita omistavien maiden ulkomaankaupan rahoittaminen.

Fowler ilmoitti, että tämän suuntaisiin neuvotteluihin ryhdytään aivan lähiaikoina. Ns. kymmenen maan ryhmä — Belgian, Canadan, Ranskan, Länsi-Saksan, Italian, Japanin, Hollannin, Ruotsin, Englannin ja Yhdysvaltain apulaisfinanssiministerit ja keskuspankkien johtajat — aloittaa uudelleen työnsä. Ryhmä on useiden vuosien ajan tutkinut uusien valuuttasopimusten solmimismahdollisuuksia.

Tk:n 27 päivänä alkaa Washingtonissa kansainvälisen valluuttarahaston vuosikonferenssi, joka Fowlerin sanojen mukaan tarjoaa erinomaisen tilaisuuden sopia toimenpiteistä ja antaa tarvittavat ohjeet kansainvälisen valuuttarahaston jäsenmaiden apulaisfinanssiministereille.

Kirjeitä

VAALIEN TÄRKEYDESTÄ

Kun puhutaan vaaleista, niin eikö asia ole kaikkein tärkein, meille joille on määrätty vaalit, kuinka ja ketä äänestämme, siis, niin rajoitettu tila kun Vapaudessa on, eikö voitaisi käyttää tilaa ja energiaa sekä aikaa äänten keräämiseen edullisen edustajan valitsemiseen? Eikä kuten suuret porvarilehdet äänestäjien sekoittamiseen. Mistä hyötyy vain ei demokraatit tai työläisten vastustajat.

— Äänestäjä, Vancouver.

Mitä muut sanovat

PUOLUSTUSMINISTERIT ONGENVAVAT KÄDESSÄ

Marsalkka Rodion Malinovski tuntuu olleen erinomaisen tyytyväinen toiseen lomamatkaansa Suomessa. Ihmekö tuo. Lohia tuli vallan julmetusti. Yhtenä ainoana päivänä hyvän joukon puolisataa. Sellainen saalis vetää jo suun hymyyn. Mutta marsalkan Rajsa-rouva vasta kova kalamies on. Taisi lyödä miehensä laudalta saaliin kokonaisluvussa ja suurimman kalan painossa.

Marsalkka kiitteli vieraanvaraisuutta suurenmoiseksi. Toivottavasti se oli tuon kiitoksen arvoinen. Kaiketi matka oli mukava, koskapa asemalla puhuttiin jo kolmannesta lomamatkasta: Sitä ennen on puolustusministeri Pentin käytävä lomailemassa meillä, myhäili marsalkka. Selvisi, että puolustusministerimme oli saanut kutsun.

Kukapa olisi 30-luvulla kuvitellut mahdolliseksi, että Neuvostoliiton ja Suomen puolustusministerit kyykkivät saman lammen rannalla ongenvapa kädessä. Jos sellaista olisi povattu sotien edellä, olisi moni kiivaillut: ei sitten ikinä, korkeintaan vintofka kourassa toisiaan tähtäillen.

Voiko ajatella havannollisempaa todistusta siitä, miten tavattomasti meidän maamme ja itäisen naapurimme suhteet ovat muuttuneet.

On usein sanottu: Suomen ja Neuvostoliiton raja on rauhan raja. Se ei ole sanahelinää. Noin asia todella on.

Kaukana maailman toisella laiteella soditaan. Aseet puhuvat. Veri vuotaa.

Täällä sen sijaan puolustusministerit sojottavat kaikessa ystävyydessä lammen rannalla ongenvapoja.

Eikö se ole osoitus todellisesta rauhan tilasta ja naapurisovusta.

— Kessu-Pekka, Suomenmaa (Maakansa), Helsinki.

Amiraali N. G. Kuznetsov:

"Talvisota ankara oppitunti Neuvostoliitolle"

Moskova. — Suomen talvisotaan liittyviä päätöksiä tehtiin Stalinin työhuoneessa, kertoo juuri ilmestyneiden muistelmiensa yhteydessä neuvostoliittolainen amiraali N. G. Kuznetsov. Hän antaa kuvan, että Stalin henkilökohtaisesti teki talvisotaan liittyneet päätökset joskus kuulematta sotilaallisten neuvonantajienkin kantaa.

Kuznetsov pitää Suomen talvisotaa erittäin ankarana oppituntina neuvostojoukoille. Sen kokemukset auttoivat maan armeijaa kohentamaan taistelukuntoaan saksalaisten suurhyökkäykseen mennessä.

Talvisota on vain pieni episodi amiraali Kuznetsovin muistelmissa ja sen tapahtumia kuvataan vain yhden sivun verran. Kuznetsov toimi tuona aikana laivaston komentajana ja joutui antamaan laivasto asioista lausuntoja mm. Stalinille.

Kuznetsov käsittelee Suomen syksyn vuoden 1939 tapahtumia Leningradin turvallisuuden takaamispyrkimysten osana ja kertoo kuinka tärkeitä Neuvostoliiton laivastolle oli saada lisää tilaa. Se oli pääasjassa ollut ahdettuna Kronstadtin salmeen. Eestin, Liettuan ja Latvian kanssa tehdyillä sopimuksilla turvattiin laivastolle liikkumismahdollisuuksia. Suomen kanssa alueneuvottelut eivät johtaneet tulokseen, ja tämä oli sodan syy.

— Vaikka sota venyi pitkäksi ja oli raskas, elintä, joka olisi yhtenäistänyt armeijan ja laivaston toiminnan, ei ollut. Suuria päätöksiiä tehtiin entiseen tapaan J. V. Stalinin työhuoneessa, kertoo Kuznetsov. Tavallisesti siellä oli mukana puolustusasiain kansankomissaari ja pääesikunnan päälliköitä. Lisäksi kutsuttiin joskus mukaan joku toimeenpanijoista.

Nähtävästi tällainen järjestelmä syntyi aikana, jolloin puolustusasiain kansankomissariaatti yhdisti vielä kaikki asevoimat myös laivaston. Nyt kun sotalaivaston kansankomissariaatti oli erillään, merimiehet olivat vaikeassa asemassa. Usein laivastoa koskevat päätökset hyväksyttiin ilman meitä, Kuznetsov sanoo.

STALIN JA TURUN SATAMA

Joskus Suomen sodan kuluessa Stalinilla heräsi ajatus lähettää sukellusveneitä syvällä saaristossa sijaitsevaan Turun satamaan. Niin päätettiinkin kuulematta merivoimien asiaintuntijoita. Minä jouduin selittämään, että tällainen operaatio on äärimmäisen vaikea, Kuznetsov kertoo.

— Me voimme riskin ottamalla lähettää sukellusveneitä Pohjanlahdelle, mutta huomaamaton pääsy Turkuun johtavalle saaristoväylälle on miltei mahdotonta, selitti hän Stalinille.

Stalin kutsui huoneeseen merivoimien esikuntapäällikön Lev Gallerin ja kysyi häneltä samaa asiaa. Aluksi Galler hämmentyi, mutta lopuksi vahvisti Kuznetsovin kannan.

Silloin päätös sukellusveneiden lähettämisestä Turkuun kumottiin. Kuznetsov pitää tätä esimerkkinä siitä, että Stalin otti jossakin määrin huomioon asiantuntijain käsitykset. Häntä eivät miellyttäneet henkilöt, jotka eivät sanoneet vastaan, vaan kehuivat mitä tahansa hänen ehdotustaan. Hänen kanssaan oli helppo ratkaista kysymyksiä, kun hän oli yksin kabinetissaan. Valitettavasti niin tapahtui harvoin, Kuznetsov sanoo.

ANKARA OPETUS

Talvisota paljasti suuria puutteita meidän joukko-osastojemme ja laivastomme työssä. Me saimme ankaran opetuksen. Siitä täytyi tehdä yhteenvedot, Kuznetsov toteaa.

Yhteenvetoja käsiteltiin hallituksen järjestämässä sotilasjohtajiien neuvottelussa. Sen jälkeen pidettiin laivaston johtajien erillisneuvottelut, jossa käsiteltiin ilmenneitä puutteita. Niiden joukossa oli mm. toteamus, että merivoimat eivät olleet rauhan aikana riittävästi oppineet yhteistoimintaa maavoimien kanssa. Lentokoneita ja sukellusveneitä käytettiin riittämättömästi eikä niillä aseilla ollut täyttä tehoa. Olimme siis opetelleet taistelemaan helpommissa oloissa kuin käytännössä oli, Kuznetsov toteaa.

Hän selittää, että seuraavana kesänä järjestettiin suuret harjoitukset, joissa puutteet yritettiin poistaa. Eräs kysymys jäi kuitenkin täysin ratkaisemattomaksi — kysymys korkeimmasta sotilasjohdosta.

PÄIVÄN PAKINA

VIELÄKIN HARRIMANISTA

Kuten tiedetään, presidentti Johnsonin erikoislähettiläs Averell Harriman on sellainen herra ja suuruus, joka pitää suomalaisia yleensä niin suurina pölvästeinä, että heille voi syöttää vaikka minkälaista pajunköyttä hyvinkin tunnetuista tosiasioista.

Esimerkiksi Amerikan päivillä Turussa pitämänsä puheen yhteydessä herra Harriman oli yrittänyt kääntää mustan valkoiseksi väittämällä USAn haluavan, että "Etelä-Vietnam saa itse määrätä omasta tulevaisuudestaan. Me uskomme itsemääräämisoikeuteen ja vastustamme hyökkäyspolitiikkaa", oli Harriman sanonut.

Ollessaan Turussa, tuhansien mailien päässä tapahtumapaikasta, Etelä-Vietnamista, herra Harriman luuli, että suomalaiset eivät tiedä tuon taivaallista Vietnamin asioista. Tai jos hän ei luullut suomalaisia niin tietämättömiksi, silloin hän osoitti kerrassaan harvinaislaatuista ylenkatsetta suomalaista oikeuskäsitystä kohtaan.

Kun Harriman sanoo vastustavansa "hyökkäyspolitiikkaa", niin suomalaiset luonnollisesti kysyvät, että mistä johtuu, että amerikkalaisia sotajoukkoja ja ainoastaan amerikkalaisia sotajoukkoja muutamine liittolaisineen on kuljetettu tuhansien mailien päähän Yhdysvaltain rajoilta Etelä-Vietnamiin.

Jos Yhdysvaltain hallitus vastustaa "hyökkäyspolitiikkaa", niin silloin luulisi, että jenkkisotilaat tuotaisiin kotiin Vietnamista ja annettaisiin vietnamilaisten todella itse päättää omista asioistaan.

Ja tässä sitä tultiinkin tämänpäiväisen tekstimme ydinkohtaan.

Herra Harriman sanoi Turussa pitämänsä puheen yhteydessä Washingtonin haluavan, että Etelä-Vietnam "saa määrätä omasta tulevaisuudestaan".

Mutta miksi herran nimessä jenkkipoliitikot ovat kuitenkin menetelleet vallan päinvastaisella tavalla?

Vähänkin kansainvälisiä asioita seuraavat henkilöt tietävät:

1. että v. 1954 tehdyssä Geneven sopimuksessa on kohta, missä sanotaan, että Vietnamin yhdistäminen tapahtuu viimeistään v. 1956 suoritettavien kansallisten vaalien perusteella; ja
2. että Yhdysvallat on järjestelmällisesti estänyt Geneven sopimuksen tämän "äänestyspykälän" toteuttamisen.

Minkälaista "itsemääräämisoikeuden" kannattamista Etelä-Vietnamin kohdalta on se kun vieraan maan hallitus, tässä tapauksessa nimenomaan Yhdysvaltain hallitus, on estänyt vietnamilaisilta oikeuden ja mahdollisuuden ratkaista omat ongelmansa kansainvälisesti hyväksytyn äänestysmenetelmän perusteella?

Ja kuinka suurta halveksumista suomalaista älykkyyttä ja tietoisuutta kohtaan herra Harriman osoittikaan esittäessään Turussa pitämänsä puheen yhteydessä, että kaikista näistä tosiasioista huolimatta Washington muka kannattaa Etelä-Vietnamin "itsemääräämisoikeutta"!

Ja miksi Washington vastusti Geneven sopimuksen mukaisten vaalien järjestämistä kymmenen vuotta sitten Vietnamissa?

Siitä samasta syystä kuin se vastustaa tällaisen yleisäänestyksen järjestämistä nytkin.

Toisin sanoen, Washington epäili vuonna 1956, että Vietnamin väestö ei huomioi äänestäessään USAn ukaaseja, vaan äänestää kuten itse tahtoo. Yhdysvaltain toimesta on alusta pitäen "pelätty" että vietnamilaiset äänestävät "väärin", eli vastoin Washingtonin tahtoa.

Ja tämä "väärinäänestämisen" pelko kummittelee vieläkin Washingtonissa.

Hallitus- eli demokraattipuolueen senaattori Richard Russell Georgiasta sanoi muutama viikko sitten aivan suoraan, että jos Vietnamissa "suoritettaisiin nyt vapaat vaalit, Etelä-Vietnamin asukkaat äänestäisivät Ho Tshi Minhiä", Pohjois-Vietnamin presidenttiä. Huomioiden sen tosiasian, että koko Etelä-Vietnamin väestö vastustaa Yhdysvaltoja ja Yhdysvaltain ohjelmaa, senaattori Russell sanoi, että USAn tulisi lähteä pois Etelä-Vietnamista, ellei Saigoniin voida muodostaa kansan luottamusta ja kannatusta nauttivaa hallitusta, mikä sellaisenaan on luonnollisesti mahdotonta.

Mutta herra Harriman pitää suomalaisia sellaisina moukkina ja tyhmyreinä, että heille voidaan valehdella jopa siitäkin, että Washington muka kannattaa itsemääräämisoikeutta Etelä-Vietnamin väestölle?

Jos herra Harriman ei tässä valehtele vastoin parempia tietojaan, niin silloin on kysyttävä, että mistä lähtien on Washingtonin kanta muuttunut sikäli, että vietnamilaiset saavat Geneven sopimuksen mukaan ilman ulkopuolista painostua päättää äänestyksen muodossa ja puitteissa omista kansallisista ongelmistaan?

Me vain kysymme.

— Känsäkoura.

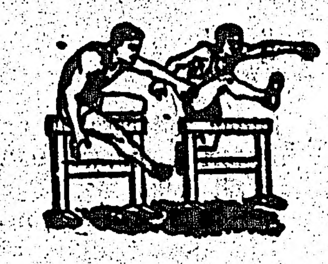

Urheilua

Heitolla TULn E:s 4x1500 m 1.10,0

Helsinki. — Hirvensalon Heiton Turun urheilupuistossa järjestämissä kansallisissa viestikilpailuissa juoksi järjestävän seuran joukkue uuden TUL:n ennätyksen miesten 4 x 1,500 metrin viestissä. Uusi ennätys luetaan nyt 16.10,0. (Entinen ennätys 16.10,8 oli Tikkurilan Kajastuksen nimissä.) Joukkueessa juoksivat Aarno Niemi, Matti Hämäläinen, Erkki Koskinen ja Raimo Rossinen. Naisten 4 x 200 metrin viestin voiton vei nimiinsä Weikot ajalla 1.55,7, 2) Kehitys I 1.55,7, 3) Elämäjärven Toverit 2.00,5, 4) Kehitys II 2.06,0.

—•—

USAn Bergerin ME meni Kiinaan

Peking. — Kiinalainen höyhensarjan painonnostaja Hsiaio Minghsiang ylitti viikko sitten maanantaina työnnön maailmanennätyksen nostamalla 153 kg Pekingissä pidettävissä painonnostokilpailuissa, ilmoittaa uutistoimisto Uusi Kiina.

Voimassa oleva ME on amerikkalaisen Isaac Bergerin nimissä. Hän työnsi tuloksensa 152 kg viime vuonna Tokiossa.

S.C.A. Urheiluliiton virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko
90 Neville Park Blvd.
Puhelin OX 1-6195
Toronto Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 8, Ont.
Puhelin HO. 6-8815

Rahastonhoitaja: Len Bostrom
58 McNairn Ave., Toronto 12, Ont.
Puhelin HU 1-3551

LIITON NAISJAOSTO
Elsie Jokinen
21 Granlea Road, Willowdale, Ont.
Puhelin BA. 1-1489

LIITON HIIHTOJAOSTO
Puheenjohtaja: Antti Ranta,
Jehu A.C. — Puhelin 674-9251
1535 Paris St. Sudbury, Ont.

Ceder 800 1.48,2, Stenius 793

Helsinki. — Jorma Kinnunen teki keskiviikkona Lappeenrannassa kuluvalla kaudella 23. kilpailuissaan yli 80 metrin tuloksen keihäänheitossa. Hän heitti Lappeenrannan Urheilumiesten Syyskuun kisoissa -65 tuloksen 81,40 ja voitti tasan puolellatoista metrillä Väinö Kuisman. Seuraaviksi tulleet Eero Tiusanen ja Ari Suppanen ylittivät 75 metrin rajan 75,88 ja 75,72 kantaneilla heitoillaan.

800 metrillä käytiin äärimmäisen tiukka kilpa, jossa Keijo Ceder hyvän loppukirinsä ansiosta kukisti seura- ja "koplakaverinsa" Pekka Juutilaisen. Cederin loppuaika 1.48,2 on vuoden kärkiaika Suomessa. Juutilainen hävisi 2/10 sekuntia. Juoksussa veti Tauno Wallenius ensimmäisen kierroksen ajassa 52,0, jonka jälkeen hän keskeytti. Juutilainen kiskoi seuraavat 300 metriä, mutta oli voimaton loppusuoralla Cederin kiriessä hänen ohitseen.

Pituushypyssä uhkasi kohta USA:han palaava Rainer Stenius kahdeksan metrin rajaa hypättyään ensimmäisellään 793. Stenius leiskautti vain neljä hyppyä, jonka jälkeen hän valmistautui 200 metrin juoksuun. Lajin erikoismies Aarno Musku ei kuitenkaan antanut yllättää itseään ja voitti matkan ajassa 21,8. Stenius hävisi lahtelaiselle 3/10 sekuntia.

Seiväshypyssä ylitti USA:n John Cramer 490 ja voitti 20 sentillä Aulis Kairennon ja Sakari Orkamon.

—•—

Norja hävisi Ranskalle 1—0

Oslo. — Norjan mahdollisuudet selviytyä ensi vuonna Lontoossa pidettäviin jalkapalloilun MM-kisoihin, kuivuvat miltei olemattomiin, kun tuntorimaa keskiviikkona Oslossa pelatussa karsintaottelussa hävisi Ranskalle maalein 0—1.

Angelikat ovat saapuneet

Eniten myyty historiallinen romaani maailmassa

SERGEANNE GOLON:

ANGELIKA

430 SIVUA — HINTA SID. $4.75

Angelika on suurenmoinen. Hän on enkeli, hän on paholainen, hän on täydellinen nainen. Angelika on vastustamaton!

Angelikan tarina on kiehtova. Se alkaa köyhtyneen ranskalaisen maalaisaatelin vaikeuksista, etenee ruhtinaiden suosion häilyvyyden kautta salaperäiseen, tyrmistyttävään alamaailmaan ja kuohuvien seikkailujen vieraassa Aurinkokuninkaan sadunhohtoiseen hoviin.

Tarina on valloittava. Angelika on romaani, joka valloittaa maailmaa. Angelika kuuluu aikamme romanttisen kirjallisuuden suuriin saavutuksiin. Angelikaa on verrattu kaikkien aikojen tunnustetuimpiin suosikkiromaaneihin: Angelika on taruomaisempi kuin "Tuulen viemää". Angelika on sensaatiomaisempi kuin "Aina vain Amber". Angelikassa on annos Dumasta.

SERGEANNE GOLON:

ANGELIKA JA KUNINGAS

367 SIVUA — HINTA SID. $4.75

Suurenmoinen historiallinen romaani, täydellinen sensaatio kuten Sergeanne Golonin edellinenkin teos. On kertakaikkinen elämys kokea älykkään ja viehättävän Angelikan kerailla Ludvig XIV ajan riehakkaan Pariisin ilot ja surut . . . Se on kirja, joka on enemmän kuin romaani, siitä on tullut käsite — se on luonut uuden muodin, kokonaan uuden naistyypin.

SERGEANNE GOLON:

ANGELIKA JA SULTTAANI

346 SIVUA — HINTA SID. $4.75

on entistä kiehtovampi, entistä verevämpi. Se on maailmanmenetys. Saatuaan vihjeen entisen ensimmäinen rakkautensa elämästä ja elää, lannistumaton Angelika lähtee etsintäretkelle merirosvoja kiehuvalle Välimerelle. Hänet saa haltuunsa sulttaani Mulai Ismail, Muhammedin pojista intohimoisin ja julmin.

SERGEANNE GOLON:

ANGELIKA KAPINOI

348 SIVUA — HINTA SID. $4.75

Angelika uskaltaa nousta itse Aurinkokuningasta vastaan. Veristen kapinallisten johtajana hän samoaa halki Ranskan — ja kohtaa uudelleen salaperäisen merirosvon Kandian orjatorilta.

ANGELIKA JA RAKKAUS

355 SIVUA — HINTA SID. $4.75

Löytääkö ANGELIKA todellisen rakkauden maailman ääristä, ihmeellisistä seikkailuista?

Sinaragdisilmäinen Angelika, entinen Ranskan alamaailman kuningatar, myrkyttäjien ja Poitoun vainottujen hugenottien protestanttien ystävä, lähtee synnyinmaastaan, jossa hän on saanut kärsiä niin paljon. Hän nousee salaperäisen Gouldsboro-alukseen, jonka päällikkönä on tarumainen merirosvo — arvoituksellinen, naamioitu Rescator.

Angelikan mukana on joukko La Rochellen vainottuja hugenotteja sekä hänen tyttärensä Honorine — kauhujen yön lapsi, josta kultenkin on tullut hänen rakkain aarteensa.

TILATKAA OSOITTEELLA:

Vapaus publishing Co. Limited

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Torontolaiset siirtyvät Tarmolan kesätoiminnasta Don-haalin talvitoimintaan

Toronto. — Tarmolassa on jo vesakonkatkaisu alussa. Jos vain työn harrastajat ottavat pikkukirveensä mukaansa, niin pian ovat pienemmät asunnot hämmästyttävän lähellä saunaa pikkumetsän tultua hakattua pois. Samoin olisi hakattava pois kuivat puut näiden kämppien lähellä jotta ne eivät kaatuilisi kämppien päälle.

Kyllä sitä työtä on. Tarmolan tavarat saimme haalille, mistä on annettava suurimmat kiitokset nuorelle väelle. Käyttökelpoiset kirveet olisivat tervetulleita lahjoja Tarmolassa.

Lehtiemme levitystyö alkaa taas ja nyt jos koskaan, olisi saatettava tämä tehtävä suoritettavaksi joukkotyönä. Silloin tulisi varmaan paljon tilauksia. On olemassa monta tärkeätä asiaa, minkä parissa tarvitaan lehtiämme. Nyt on kynnyksellä tärkeät ja varmasti jännittävät vaalit, jolloin on saatava valituksi miehiä ja naisia, jotka uskaltavat seisoa rauhan ankkurina jotta emme joutuisi sotavankkurien vetäjiksi kuten nyt olemme, minkä tunnemme kukkaroisassamme. Ja varmasti on vasta alussa maksujen ja surujen aika ellei meillä ole tietoa, taitoa ja voimaa taistella sodan turmiollisuutta vastaan.

Kyllä Johnsonillakin olisi ollut työtä kotonaan kun vain olisi halunnut korjata heikkoja kohtia. Nytkin on tapahtunut siten, että myrsky on särkenyt lukemattomia hökkeleitä ja surmannut sadottain ihmisiä.

Niiden henkilöiden, jotka ensi kesänä haluaisivat sunnuntaisin TTC:n kyytiä Tarmolaan tulisi nyt jo alkaa soitella TTC:n johtohenkilöille, viimeistään huhtikuun 1 päivään mennessä. Mahdollisesti se voisi auttaa. TTC osti yksityiseltä bussiliikkeen, joka toimi joka päivä. TTC lopetti kaupan jälkeen sunnuntailiikenteen. Se ei tunnu sunnuntaisin maalle menijöistä oikeutetuksi.

Canadan Suomalainen Järjestö on rakentanut Tarmolan kaikkien ihmisten käyttöä varten. Kaupunki laittoi Centre Islandiin $5 miljoonaa maksavan puistoalueen. Tarmolaan ei saa edes kyytiä.

Eikö olisi aluksi asiaa huomioida kaikki vaalitilaisuudet, jotta huomioitaisiin työläistenkin vaatimukset.

Syystoiminnan avajaiset pidetään Don haalilla lokakuun 17 päivänä alkaen kello 3 iltapäivällä. Tervetuloa läheltä ja kaukaa — ja loistava haali täyteen.

Finlandia kuoron harjoitukset pidetään joka keskiviikkona kello 8 illalla. Konsertti on jo lähellä ja vanhoja sekä uusia laulajia kehoitetaan tulemaan mukaan. — N.

Starin syyspiknekki syyskuun 26 pnä

St. Catharine. — Kuten jo aikaisemmin on mainittu v- ja u- seura Starin syysjuhlat pidetään syyskuun 26 päivänä Weller Parkissa seuran huoneistolla.

Siellä on silloin makkarain paistajaiset sekä iltapäiväkahvit ja kuten luonnollista, seurapelejä. Jos on hyvä sää, niin krokettipeli on myös käynnissä.

Toivotaan, että silloin saapuu rajaton määrä yleisöä osallistumaan sunnuntai-iltapäivän viettoon ystävien joukossa ja samalla antamaan kannatuksensa seuran verorahastolle. Myös lahjavoitot otetaan mielihyvällä vastaan.

Piknikissä siis tavataan. — U.H.

Irakissa oli taas kaappausyritys

Kairo. — Irakin presidentti Arifin veli Abdel Rahman Arif kukisti torstaina Nasseria kannattavien upseerien vallankaappausyrityksen, ilmoittivat asiasta perillä olevat lähteet Kairossa torstaina. Presidentti Arif on parhaillaan Casablancassa arabimaiden johtajien kokouksessa.

Irakin pääministeri prikaatinkenraali Abdel Razzak saapui aikaisemmin torstaina odottamatta Kairoon vaimonsa, kuuden lapsensa ja kahdeksan korkean upseerin kanssa. Razzak on ollut pääministerinä vain kymmenen päivää.

Razzakin sanotaan olevan koko vallankaappaushankkeen takana. Razzakia, joka aikaisemmin toimi Irakin ilmavoimien komentajana, tukivat jalkaväen ja ilmavoimien upseerit.

SUOMEN UUTISIA

Helsinki. — (Suomi-Seura)

Suomalaiskeksijä sai kunniapalkinnon

Suomalaiselle potkuriuutuudelle nk. parabelipotkurille myönnettiin kunniapalkinto New Yorkin ensimmäisillä kansainvälisillä keksijämessuilla. Potkurin on suunnitellut konttoripäällikkö Aarne Vartiainen.

Messuilla oli yli 1200 osanottajaa, ja suomalaisen keksinnön saavuttamaa menestystä on pidettävä merkittävänä. Potkuria koskevat neuvottelut on aloitettu Yhdysvaltojen ja Canadan valmistajien sekä maahantuojien kanssa. (HS)

Sibelius-palkinnot

Wihurin kansainvälisten palkintojen rahaston hallitus on päättänyt jakaa tänä vuonna, jolloin tulee kuluneeksi 100 vuotta säveltäjämestari Jean Sibeliuksen syntymästä, kaksi Wihurin Sibelius-palkintoa, jotka kumpikin ovat määrältään 25,000 dollaria. Rahaston hallitus on yksimielisesti päättänyt antaa toisen Sibelius-palkinnon englantilaiselle säveltäjälle Benjamin Brittenille sekä jakaa toisen Sibelius-palkinnon kolmen suomalaisen säveltäjän Erik Bergmanin, Usko Meriläisen ja Einojuhani Rautavaaran kesken.

Helsinkiläisiä puoli miljoonaa

Helsingin asukasluku ylitti puolen miljoonan rajan heinäkuussa. Heinäkuun viimeisenä päivänä Helsingissä oli 501,711 asukasta. Tällaisen epävirallisen arvion Helsingin kaupungin tilastotoimisto on nyt saanut valmiiksi. Luku pohjautuu ennusteeseen, joka on tehty ottamalla huomioon väestörekisterien tiedot.

Tilastotoimisto osui oikeaan vuonna 1960 ennustaessaan, että Helsinki ylittää puolen miljoonan rajan viimeistään vuonna -65, vaikka väestönkasvu onkin yllättävästi viime vuosina heikentynyt. Samassa väestöprognoosissa ennustettiin, että 1980-luvun alkuvuosina väkiluku ylittää 700,000 rajan. (HS)

Kaksi SE:tä Eläintarhassa

Helsinki. — Kaksi uutta Suomen ennätystä näki päivänvalon keskiviikkona Helsingissä järjestetyissä kansallisissa kilpailuissa.

Naisten 200 metrillä sai Eeva Haimi ajan 24,8, mikä 3/10 sekunnilla alittaa hänen omissa nimissään olevan Suomen ennätyksen tältä vuodelta. Voimassa oleva SE 25,2 vuodelta 1963 on Hilkka Kiviston nimissä. Poikien sarjassa, jossa vuodenvaihteesta lähtien on ruvettu hyväksymään SE-tuloksia, teki Viipurin Urheilijoiden kolmikko Lyytikäinen — Hagman — Nikitin 3 x 1000 metrillä uuden Suomen ennätyksen 8.00,8.

—•—

Clay ja Patterson kohtaavat Renossa?

Reno. — Nevadan nyrkkeilyliitto ilmoitti tiistaina, että 22. marraskuuta pidettäväksi suunniteltu raskaansarjan MM-ottelu Cassius Clayn ja Floyd Pattersonin välillä voidaan pitää Renossa. Liiton puheenjohtaja Bud Traynor kertoi, että eräs paikallinen urheiluseura, Silver State Sports, joka yhdessä Intercontinenta Promotions-yhtymän kanssa järjestää kyseisen ottelun, on anonut tätä lupaa liitolta.

Traynor ilmoitti kuitenkin samalla, että Nevadan nyrkkeilyliitto ei hyväksy kyseistä ottelua MM-kamppailuksi ,sillä liitto on maailman nyrkkeilyliiton (WBA) jäsen ja tämä liitto ei tunnusta Cassius Clayta maailmanmestariksi.

Asiamiesten ja Naisten Viirin tilaajien huomioon!

Naisten Viirin kustantaja, Työmies Society ilmoittaa, että lehden tilaushintoja on korotettu syyskuun 1 päivä.

Naisten Viirin uudet tilaushinnat Canadaan tilattuna ovat Canadan rahassa seuraavat:

1 vuosikerta $5.95
6 kuukautta $3.25

Tilauksia täällä vastaan ottavat Vapauden ja Liekin asiamiehet tai voi tilata osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED

Box 69 Sudbury, Ont.

Tansania eronnee kansojenyhteisöstä

Dar-es-Salaam. — Tansanian presidentti Julius Nyerere on ilmoittanut, että hän on valmis työskentelemään Tansanian Britannian kansojenyhteisön joukosta eristämiseksi siinä tapauksessa, että Britannia suo Rhodesialle itsenäisyyden sillä ehdolla, että valkoihoinen vähemmistö tulisi edelleen hallitsemaan siellä.

Joukkokokouksessa, missä merkittiin sunnuntaina Tansanian vaalikampanjan päättyminen viime sunnuntaina, presidentti sanoi, että hän ryhtyisi tässä tapauksessa toimenpiteisiin siitä huolimatta tulisiko Rhodesiasta Britannian kansojenyhteisön jäsen tai ei.

Myös kommunistit osallistuvat vaalikampanjaan Quebecissa

Montreal. — Eilen tiedoitettiin sanomalehdistölle, että Quebecin kommunistipuolue osallistuu liitto vaalikampanjaan Quebecin maakunnassa.

Tiedotuksen mukaan puolueen kansallinen johtaja William Kashtan, St. Henrin vaalipiirissä ehdokkaaksi asettautuva mrs. Jeanette Walsh ja Lafontainen vaalipiirissä ehdokkaaksi asettautuva Lucien Jaques esiintyvät puhujina Rialto haalilla torstaina, syyskuun 30 päivänä pidettävässä kello 8 illalla alkavassa vaalikampanjakokouksessa. Mainittu haali sijaitsee numerossa 3711 Park Ave.

Viisi sputnikkia samanaikaisesti matkalle

Moskova. — Uutistoimisto Tass ilmoitti sunnuntaina, että Neuvostoliitosta oli edellisenä päivänä lähetetty samanaikaisesti ja samalla kantoraketilla viisi sputnikia kiertämään maapalloa. Tämä oli kolmas kerta kun neuvostoliittolaiset tiedemiehet olivat suorittaneet tämän tehtävän. Tassin tiedotuksen mukaan tämä viimeisin sputnikien matkalle lähettäminen oli osa Kosmos-sarjasta ja että satelliitit tunnetaan numeroin Kosmos 86—90.

Maailman turuilta

JUTUT MARSILAISISTA OVAT SITKEASSA

Lima. — Sadat ihmiset kertoivat nähneensä viisi lentävää lautasta Itä-Perun taivaalla lauantai-iltana, ja ilmoituksia kahdesta muusta vastaavanlaisesta havainnosta saapui Limaan sunnuntaina.

Keski-Perussa ilmoitettiin nähdyn neljän pienen lentävän lautasen muodostelma, jota seurasi suurempi lentävä esine. Etelä-Perussa, Huanoavelicassa, eräs paikkakuntalainen ilmoitti nähneensä kahden 80 sm:n pituisen marsilaisen kuljeskelleen rannalla ja poistuneen sitten lentävässä lautasessa, josta lähti korviahuumaava melu.

Viime kuukausina on saatu lukuisia ilmoituksia taivaalla havaituista lentävistä esineistä. Sunnuntaina ilmoitettiin, että näitä esineitä oli valokuvattu kolmella paikkakunnalla.

MAURICE CHEVALIER TÄYTTI 77-VUOTTA

Pariisi. — Ranskan radio tervehti Maurice Chevalierta tämän 77-vuotispäivänä sunnuntaina soittamalla valikoiman hänen tunnetuimpia laulujaan.

Chevalier on esiintynyt näyttämöllä 12 vuotiaasta. Hänet kiinnitettiin Folies Bergeressiin 22-vuotiaana, jolloin hänestä tuli Mistinguettin partneri.

Palatessaan hiljattain Yhdysvalloista Chevalier lausui: "Toivon, että voin jatkaa esiintymistäni siihen saakka kunnes täytän 99 vuotta". Hän aloittaa lähiaikoina Walt Disney elokuvan filmaustyöt. Hän esittää filmissä pappia.

Enckell putosi ehdokaslistalta

Helsinki. — Suomen hallitus ei ehdota suurlähettiläs Ralph Enckelliä YK:n kohta alkavan yleiskokouksen puheenjohtajaksi. YK:n suurlähettiläs Max Jacobson on jo ilmoittanut Suomen hallituksen päätöksen Yhdistyneiden kansakuntien ns. Euroopan ryhmälle.

Länsi-Euroopan maat valitsevat — Enckellin pudottua pois listoilta — jonkun italialaisen puheenjohtajaehdokkaakseen, kertoo Reuter. Monet uskovat, että ehdokas on Italian ulkoministeri Amintore Fanfani, Itä-Euroopan maat ehdottanevat Jugoslavian ulkoministeriä Koca Popovicia, jonka sanotaan keräävän kannatusta myös Euroopan ulkopuolisista maista.

Ulkoministeriöstä ilmoitettiin keskiviikko-iltana STT:n tiedusteluun seuraavaa: "Kun YK:n piirissä alueellisten ryhmien välillä ei neuvotteluissa ole päästy yhteisymmärrykseen puheenjohtajavuoron kuulumisesta tänä vuonna Länsi-Euroopan ryhmälle, Suomen hallituksen taholta ei tulla esittämään suurlähettiläs Ralph Enckelliä YK:n 20. yleiskokouksen puheenjohtajaehdokkaaksi. Tästä teki Suomen pysyvä edustaja YK:ssa suurlähettiläs Max Jacobsson ilmoituksen Euroopan ryhmässä keskiviikkona."

Ralph Enckellin nimi tuli jokin aika sitten esille yleiskokouksen puheenjohtajan paikkaa koskevissa keskusteluissa.

LABOUR JULKAISI VUOSISUUNNITELMANSA

Lontoo. — Huomattavia muutoksia Englannintalouselämän perusrakenteessa ja tuotannon lisäämistä 25 prosentilla ehdotetaan maan ensimmäisessä 5-vuotistaloussuunnitelmassa, joka julkaistiin torstaina Lontoossa.

Labour-hallitus pitää asiakirjaa suurena läpimurtona pitkän tähtäimen suunnittelussa ja toivoo, että suunnitelma on ponnahduslautana seuraavissa parlamenttivaaleissa. Asiakirja julkaistiin päivää ennen työväenpuolueen vuosikokousta, jossa talouselämää koskevien rajoitusten jo synnyttämä. levottomuus voi aiheuttaa suuren rähinän. —

Keskeisenä uudessa ohjelmassa ovat useat talouselämän laajentamiseen tähtäävät toimet. Tuotantoa lisätään 25 prosentilla vuoteen 1970 mennessä. Tämä lisäisi bruttokansantuotantoa 8210 miljoonalla vuosittain 41057 milj. puntaan.

Näissä puitteissa esitetään kolme päätavoitetta: Maksutase on palautettava normaaliksi, teollisuuden suorituskykyä on lisättävä ja vuodeksi 1970 ennustettu 200,000 työntekijän vajaus on poistettava.

Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi hallitus aikoo rajoittaa puolustusmenoja, jotka tällä hetkellä ovat 2000 milj. puntaa vuodessa. Tässä yhteydessä joudutaan myös tilapäisesti vähentämään kehitysmaiden avustamista. Edelleen tullaan rajoittamaan pääomasijoituksia ulkomailla, kuten viime huhtikuun budjetissa ilmoitettiin.

Italian Fanfania on ennustettu YKn yleiskokouksen johtoon

United Nations. — Italialaisella taholla on väitetty, että on olemassa enemmän kuin tarpeellinen määrä kannattajia YKn jäsenmaiden joukossa Italian ulkoministeri Amintore Fanfanin valitsemiseksi Yhdistyneiden Kansakuntien Yleiskokouksen presidentiksi.

Italian pysyväisen edustajiston päävaltuutettu suurlähettiläs Piero Vinci sanoi, että 60 YKn jäsenmaata oli jo lupautunut äänestämään Fanfanin puolesta. Uuden Yleiskokouksen presidentin valitsemiseksi tarvittaisiin vain 58 ääntä silloin kun kysymys tulee esille YKn Yleiskokouksen 20. istuntokauden alkaessa tänään.

Fanfanin valintaa pidetään etukäteen miltei varmana asiana sen vuoksi kun Jugoslavian ulkoministeri Kacac Popovic ilmoitti eilen, että hän luopuu presidenttiehdokkuudesta.

PRAVDAN ARVIO DE GAULLEN AJATUKSISTA

Moskova. — Neuvostoliitossa tarkastellaan varsin myönteisesti useimpia de Gaullen lehdistökonferenssissaan esittämiä ajatuksia. Viime viikon alussa julkaisi Pravda ensimmäisen kommentin presidentin lausunnoista, jotka Ranskan NATO-liittolaisten piirissä ovat aiheuttaneet järkytyksen.

Neuvostoliiton käsityskantoja esittelee Pravdan tarkkailija Juri Zhukov. Häntä miellyttävät erityisesti de Gaullen ajatukset eurooppalaisesta yhteistyöstä, koska muuttunut suhtautuminen alkaa jo näkyä kansainvälisissä suhteissa, kuten Zhukov huomauttaa. De Gaullen lausuntoa Ranskan asemasta yhteismarkkinoissa ja sen eri elimissä ja hänen huomautuksiaan siitä, että näiden järjestöjen muodostamisessa ovat olleet sanelijana Ranskalle vieraat edut, pidetään Moskovassa realistisena tilanteen arviointina.

— Euroopan sodanjälkeinen kehitys vahvistaa miten tärkeätä ja välttämätöntä on Ranskan ja Neuvostoliiton yhteistyö. Näillä mailla on suuri vastuu Euroopan turvallisuudesta ja tilanteesta tällä alueella, Zhukov kirjoittaa.

Erityisen myönteisinä kirjoittaja pitää de Gaullen lausuntoja Kaakkois-Aasiasta ja YKn tilanteesta. Ranskan mahdollinen ero NATOsta on niin suuri ja mielenkiintoinen kysymys, että se vaatii erikoista tarkastelua, Zhukov sanoo luvaten palata tähän aiheeseen myöhemmin.

Näin tekee Ranska:

12 SUURTA PAPERITEHDASTA VIEDÄÄN NEUVOSTOLIITTOON

Ranskan ja Neuvostoliiton uusi pitkäaikainen kauppasopimus, joka nostaa asianomaisten maiden kauppavaihdon lähes 2-kertaiseksi, on saamassa nopeasti kiinteitä muotoja. Ranska toimittaa Neuvostoliittoon 12 jättiläismäistä paperitehdaskompleksia. Kaupan arvo on noin 90 miljoonaa dollaria.

Neuvostovaltuuskunta saapuu lähipäivinä allekirjoittamaan sopimuksen virallisesti.

Paperitehtaiden koneiston päätoimittajana on La Rochette-Cepana- yhtymä, joka on eräs alan suurimpia Ranskassa. Yhtymällä on 15 tehdasta ja sen palveluksessa on 7,500 henkilöä. Jättiläismäisessä paperikonetoimituksissa on mukana kymmeniä alihankkijoita.

La Rochette-Cepana-yhtymä on käynyt kaupasta neuvotteluja Neuvostoliiton asianomaisten elimien kanssa jo pitkän aikaa. Neuvottelut johtivat yllättävän nopeasti sopimukseen, jonka allekirjoitus tapahtuu lähipäivinä Pariisissa. Korkea ranskalainen viranomainen paljasti parhaillaan Moskovassa menossa olevan kemian näyttelyn yhteydessä, että Ranskan ja Neuvostoliiton kesken on käynnissä neuvotteluja myös muista suurista konekaupoista.

Johnsonin puheitten kirjoittaja erosi

Washington. — Valkoisesta talosta tiedoitettiin keskiviikkona, että presidentti Lyndon B. Johnsonin kaksi avainasemassa ollutta avustajaa — puheitten kirjoittaja Richard N. Goodwin ja hallituksen sihteeri Horace Busby Jr. — on eronnut toimestaan. Kummatkin miehet palaavat yksityiseen liiketoimintaan.

Sanomalehtiasiain sihteeri Bill D. Moyers sanoi, että presidentti Johnson hyväksyi eroanomukset vastahakoisesti ja valittaen.

34-vuotias mr. Goodwin oli aikaisemmin presidentti John F. Kenedyn avustajana valkoisessa talossa ja viime vuoden alkupuolella hänestä tuli presidentti Johnsonin erikoisavustaja. Hänen sanotaan vieneen tärkeätä osaa presidentti Johnsonin eräitten kaikkein tärkeimpien puheitten ja lausuntojen kirjoittamisessa — erikoisesti sellaisista aiheista kuin kansalaisvapauskysymys ja mr. Johnsonin Suuri yhteiskunta.

Mr. Busbysta tuli erikoisavustaja pian sen jälkeen kun mr. Johnson nousi presidentin paikalle.

Ei pitäisi hyökätä selkään, Die Welt de Gaullesta

Berliini. — Puolan pääministerin Josef Cyrankiewiczin Pariisissa antama lausunto, jonka mukaan Ranska pitää Puolan länsirajaa eli Oder—Neisse-linjaa lopullisena Saksan ja Puolan välisenä rajana, on antanut Länsi-Saksan vaalien loppusuoralla aseen sosialidemokraattien käsiin. Willy Brandt arvosteli kärkevästi hallitusta ja liittokansleri Ludwig Erhardia siitä, etteivät ne ole avoimesti keskustelleet de Gaullen kanssa asiasta, vaan uskotelleet, että de Gaullen ja Bonnin välillä vallitsee yksimielisyys rajakysymyksestä.

Liittohallitus ja kristillisdemokraatit selittävät, ettei Cyrankiewiczin lausunnolla ole merkitystä, koska Ranska on sitoutunut siihen, että Saksan länsirajasta päätetään lopullisesti vasta rauhansopimuksessa.

Willy Brandt sanoi samassa yhteydessä, ettei kenenkään ei myöskään Cyrankiewiczin tulisi luulla, että Saksan itäraja määriteltäisiin lopullisesti Ranskassa.

Kiukkuisia reaktioita Länsi-Saksassa aiheuttanut de Gaullen antama hiljainen hyväksyminen Cyrankiewiczin lausunnolle huipentui Die Weltin syytökseen, ettei Ranskan, vaikka se ei tuekaan liittotasavallan vaatimuksia itärajan suhteen, tulisi sentään hyökätä liittolaisensa selkään.

— Kansainvälisen atomienergiajärjestön International Atomic Energy Agencyn (AEA) suojeluksessa pidetään Tukholmassa marrask. 1—5 pnä kokous, johon odotetaan n. 200 ydinvoiman asiantuntijaa eri puolilta maailmaa. Kongressin isäntänä on ruotsalainen ydinvoimayhtiö Atomenergi AB

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

CSJ:n Sudburyn osaston kokous on Finnish haalilla tiistaina, syyskuun 21 pnä kello 7 illalla. Kaikki jäsenet mukaan, please.

Vapaus-kustannusyhtiön johtokunnan kokous torstaina tk. 23 pnä klo 7.30 illalla liikkeen konttorissa.

Vuotuinen "harvestibingo" on Finnish haalilla torstaina, syyskuun 30 päivänä, alkaen kello 7.30. Kaikenlaiset elonkorjuulahjoitukset" ovat sydämellisesti tervetulleita.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin, kello 1—11 ip.

Sävel-kuoron jäseniä pyydetään saapumaan Eugene Tammen hautajaistilaisuuteen Lougheed hautaustoimistoon keskiviikkona, syyskuun 22 pnä kello 1.30 ip. Kuoron jäseniä pyydetään soittamaan esitettävistä lauluista Rauhalle, numerolla 673-5708.

Suurjuhlakomitean kokous Finnish haalilla maanantaina, syyskuun 27 pnä kello 7.30 ill.

Kroketinpelaajat tarjoavat hyvän kaalikäärylepuolisen jälkiruokineen Työn Puistossa sunnuntaina syyskuun 26 pnä. Tarjoilu alkaa kello 12 päivällä. Tervetuloa.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

POIKETKAA!
LAKEWAY CONFECTIONERY
Hyvä varasto aikakausijulkaisuja, makeisia, ruokatarpeita ym.
Nelson ja John kat. kulm. Sudbury

Sudbury Footwear
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
NOPEA PALVELU
BILL GRODECK, omist.
21 Larch King Edward rakenn.

NOPEA . . . täydellinen "GOLDEN" keskus-lämmitys-öljypalvelu
Ilmainen 24 tunnin polttimohuolto. Myös öljylämmittäjien öljyä.
Ainoa suomalainen öljyn välittäjä Sudburyssa
TAUNO LUNDGREN
Kontt. 674-3585 Kotiin 674-5337

Vatsahäiriöitä?
Vatsatulehdus, vatsahappo- ja ruoansulatushäiriöt sekä sen kaltaiset vatsavaivat voidaan huojentaa uusilla vatsapillereillä. Lääke on hyvin tunnettu Australiassa ja on nyt saatavissa apteekistamme. Pillereiden erikoinen vismuttiseos peittää vatsalaukun ja neutralisoi vatsahapot. Hinta $3.75 ynnä 3% myyntivero Ontariossa— postitse tilattuna postimaksu 15c.
KARI PHARMACY
Puh. 675-6572
187 Kathleen St. W. Sudbury

Eugene Tammi kuoli yllättäen äkkiä maanantaiaamuna

Sudburyn seudulla syntynyt ja koko ikänsä asunut, kulttuuri ja muun järjestötoiminnan johdosta hyvin tunnettu kansalaisemme Eugene Sten Tammi kuoli äkkiarvaamatta sydänkohtauksen johdosta varhain maanantaiaamuna. Hän sai sydänkohtauksen kello kahden aikaan maanantaivastaisena yönä ja kuoli pari tuntia myöhemmin Sudbury General sairaalassa. Tammi oli vasta 53-vuotias.

Suremaan jäi lähinnä vaimonsa Laila Tammi Sudburyssa, sekä kolme tytärtä: Mrs. Donald (Judy) Parker Guelphissa sekä Pauline ja Wendy kotona sekä kaksi lastenlasta; kaksi veljeä, Tyko ja Lauri perheineen Sudburyssa. Hänen kaksi muuta veljeään, Henry ja Otto ovat kuolleet; Henry v. 1952 ja Otto 1963.

Copper Cliffissa syntynyt ja koko elämänsä Sudburyn alueella asunut Eugene Tammi oli ammatiltaan kirvesmies. Hän työskenteli monta vuotta Carrington rakennusyhtiön palveluksessa ja viimeksikuluneet 2 vuotta Neil Smith Construction palveluksessa.

Eugene Tammi oli Canadan Suomalaisen Järjestön ja urheiluseura Visan jäsen, osallistuen erikoisesti musikaaliseen toimintaan sekakuoro Sävelen ja Melody-orkesterin jäsenyydessä. Hän kuului luonnollisesti myös ammattialansa — United Brotherhood of Carpenters and Joiners of America — ammattiyhdistyksen jäsenyyteen.

Edesmennyt Eugene Tammi haudataan Lougheedin hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan keskiviikkona, syyskuun 22 päivänä, kello 1.30 ip. Pastori Pentti Murto suorittaa ruumiinsiunauksen.

Sade Keski-Ont. farmarien vitsauksena

Beaver Lake. — Kulunut kesä on ollut niin märkä ja sateinen etteivät vanhemmatkaan ihmiset tällaista muista. Jo heinänteon aikana kastuivat heinät, että vähän saatiin kuivia heiniä. Monelta jäi heiniä maahan kun jatkuva sade pilasi ne. Nyt on ollut kulunut syksy (ja jatkuu yhä) niin sateinen ettei moni ihminen ole alavilta mailta saanut yhtään perunaa kun ovat kokonaan mädäntyneet. Nyt on parhaillaan kauran ja muun viljan katkaisuaika, vaan millään koneella ei pääse pellolle kun koneet vaipuvat sinne. Nyt jo on kaurakin niin tuuleentunut ja valmistunut että se rapisee peltoon. Näyttää siltä että kauran saa jättää peltoon pystyyn ja se on ennenkuulumaton tapaus näillä main.

Tekeekö hallitus mitään farmarien hädänalaisen tilanteen auttamiseksi ja kuuntelevatko farmarit kädet ristissä että jotakin apua saataisiin vaikka ei pyydetäkään. Samanlainen näyttää tilanne olevan kautta Canadan. Ainoastaan Quebecin ranskalaiset farmarit ovat nousseet vaatimaan hallitukselta korvausta menetetystä viljastaan.

— N.

Kroketinpelaajat varaavat meille puolistilaisuuden

Hyvien päivällistilaisuuksien järjestämisestä tänä vuonna tunnetuksi tulleet "kroketinpelaajat" ovat päättäneet järjestää myös syyskauden kunniaksi erikoisen kaalikäärylepuolisen, mikä tarjoillaan jälkiruokineen Työn Puistossa sunnuntaina, syyskuun 26 pnä, alkaen kello 12 päivällä. Selvää on, että siksi päiväksi on tilattu myös kaunis syysilma, jotta saadaan vähän vaihtelua tähän jatkuvaan sateeseen. Tarjoillaan myös kahvikultaa leivosten kera.

Ja kun on kerran kaunis sääkin tilattu, niin puolisen edellä ja jälkeen pelataan luonnollisesti krokettia ja ehkä joitakin seurapelejäkin "pyöreän pöydän" ääressä.

Kaikki lämpimästi tervetulleita.

Hyvä iskelmälaulaja esiintyy Finnish haalin tansseissa

Suomen tv:ssa ja radiossa esiintynyt sekä hyvin pidetty iskelmälaulaja Paula Kristiina esiintyy lokakuun toisena päivänä Finnish-haalilla pidettävissä suurissa tansseissa, missä soittaa V. Villgren yhtyeineen.

Nuoresta iästään huolimatta neiti Paula Kristiina on Suomessa hyvin tunnettu laulajatar ja hän tulee mainitussa tilaisuudessa laulamaan orkesterin mukana koko illan, esittäen upouusia ja myös vanhempia iskelmiä sekä yleisön toivomusten mukaisesti muitakin lauluja.

Seinäjoelta kotoisin oleva Paula Kristiina on vierailemassa täällä tätinsä luona ja aikoo viipyä ainakin jouluun asti. Eteläpohjalaisena hän on Suomessa erikoisesti pidetty pohjanmaalaisten keskuudessa ja tulee varmasti voittamaan lauluillaan tanssiyleisön jakamattoman suosion Finnish-haalilla lauantaina, lokakuun 2 päivänä.

VISAN JA ALERTSIN KOKOUS SYYSKUUN 30 PNÄ

Visan ja Alertsin yhteinen kokous pidetään torstaina, syyskuun 30 päivänä Finnish haalilla kello 8 illalla. Kokouksessa tulee esille monta tärkeää asiaa ja niinollen on tärkeää, että kaikki jäsenet osallistuisivat tähän kokoukseen. Terve tuloa. — P.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjasta

Eino Kalijärvi, Sudburysta, on lahjoittanut tämän alueen kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi $2.00. CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea esittää sulimmat kiitoksensa lahjoituksesta.

Kova sumu löi suunnitelmat vähän sekaisin

"Kysymys on tästä: enemmistöhallitus, jotta voidaan pitää Canada voimakkaana ja yhtenäisenä", sanoi pääministeri Lester Pearson lauantaina aloittaessaan Algoma East vaalipiirissä oman vaalikampanjansa.

Vaalimatkalla liikkuva pääministeri mr. Pearson sai Espanolassa viikonvaihteen aikana "lisäaikaa" sumun vuoksi, mikä vaikeutti autojenkin kulkua puhumattakaan nyt lentoliikenteestä. Koko vierailu kärsi sääsuhteista sikäli, että esim. vastaanottoryhmä oli myöhästynyt North Bayn lentokentälle tulossa.

Myöhemmin pääministeri piti puheensa Legionan haalilla odotettua aikaisemmin, että kokousväki pääsi aikaisemmin lähtemään sumua pakoon koteihinsa. Toisaalta se aiheutti sen, että muutamat valitsijat tulivat kokoukseen liian myöhään pääministeriä kuullakseen.

Little Currentissa nimitetty opettaja NDPn ehdokkaaksi

Blind River. — Paikallisen korkeakoulun 51-vuotias opettaja, Walter Stuart on nimitetty uuden demokraattisen puolueen (NDP:n) ehdokkaaksi Algoma East vaalipiiriin.

KUOLLUT

Eugene Sten Tammi

kuoli Sudburyn General - sairaalassa, maanantaiaamuna, syyskuun 20 pnä 1965, ollen 54 ikävuodellaan.

Lähinnä suremaan jäi vaimonsa Laila (os. Hill), kolme tytärtä mrs. Donald (Karen Judith) Parker, Guelph, Ont., Pauline ja Wendy, molemmat kotona, kaksi lastenlasta sekä kaksi veljeä Tyko ja Lauri, Sudburyssa.

Vainaja lepää Lougheedin hautaustoimistossa, 62 Eyre St. South. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista keskiviikkona kello 1.30 ip. Park Lawn hautausmaahan.

Herra Horn toi Intian terveisiä kansalaisillemme

Lehtemme toimistossa maanantaina vieraillut Saksan liittotasavallan (Länsi-Saksan) Toronton varakonsuli Rolf Horn, joka kolmisen kuukautta sitten tuli Suomesta Torontoon maansa virkatehtäviä hoitamaan, esitti lehtemme lukijoille ja täkäläisille kansalaisillemme yleensä Intian ja "vanhanmaan" terveisiä.

Noin seitsemän vuotta Suomessa asunut herra Horn, jonka aviopuoliso ja kaksi poikaa on edelleen Suomessa, puhuu ihailtavan hyvää suomenkieltä ja tuntee ilmeistä kiintymystä isiemme maahan.

Maansa hallituksen edustajana herra Horn oli viimeksi kolmisen vuotta Intiassa, missä hänellä oli tilaisuus matkustella laajasti ja sitten tutustua tämän kaukaisen maan ja kansan eurooppalaiselta kannalta katsoen monella tavalla erilaiseen elämäntapaan ja tottumuksiin, kuten hän selitti. Matkojen yhteydessä hän sanoi käyneensä myös Kashmirissa, jonka kontrollista vallinnut kiista on nyt puhjennut ilmisodaksi Intian ja Pakistanin välillä.

Virka-asioissa Sudburyssa vieraillut herra Horn pyysi esittää lehtemme välityksellä täkäläisille kansalaisillemme terveisiä Intiasta ja erikoisesti Suomesta, missä hän oli lomaillut Intiasta palattuaan ja ennen uuteen virkatehtäväänsä ryhtymistä täällä Canadassa.

Hukkumistapaus Key-joella

Perjantaisen veneonnettomuuden johdosta hukkuneen 22-vuotiaan Alvin Kagaginsin ruumiin löysi lauantaina Still Riverin maakuntapoliisi.

Kagagins oli yksi kolmesta hengestä, joiden vene kaatui noin maili länteen No. 69 maantiestä Key-joella. Ruumis löydettiin noin neljännesmailin päästä onnettomuuspaikasta.

Pikkutyttö kuoli tulipalossa

North Bayssa sijaitsevan tulipalojen tarkastajain viraston edustajat tutkivat, mikä aiheutti Bancroft Drivella lauantaina iltapäivällä tulipalon, missä kuoli mr ja mrs. Lawrence Saikkosen 3-vuotias tyttö Keith. Samassa tulipalossa saamiensa palohaavojen takia on Sudbury General sairaalassa hoidettavana kolmen kuukauden ikäinen Darren Saikkonen.

Saatujen tietojen mukaan tulipalo syttyi puoli neljän aikaan iltapäivällä. Mrs. Saikkosen kertoman mukaan hän oli juuri lopettanut pyykinpesun kun 4-vuotias poika Ted tuli sanomaan, että Keith oli sytyttänyt valkean makuuhuoneeseen. Minä kiirehdin makuuhuoneeseen mikä oli liekkien vallassa. Sain kaapatuksi 18-kuukkauden ikäisen Brianin. Mieheni yritti mennä sisään mutta ei voinut."

Saikkosen neljä muuta lasta pelastui loukkaantumattomina. He ovat 18 kk. ikäinen Brian, 2-vuotias Sheila, 4-vuotias Ted ja 7-vuotias Tim.

Keith haudattiin maanantaina iltapäivällä isoisänsä Theodor Naponsen asunnolta Naughtonista, Naughtonin hautausmaahan.

Suremaan jäi lähinnä lapsen vanhempien sekä siskojen ja veljien lisäksi isovanhemmat, Theodor Naponse Naughtonissa sekä mr. ja mrs. Reino Saikkonen Penagejärvellä.

Keith oli neljäs tulipalon uhri Sudburyssa tänä vuonna.

Sulattimolla tapaturma

Falconbridgen sulattimolla vasta vähän aikaa työskennellyt 21-v. John Junko loukkaantui varhain maanantaiaamuna. Hän sai hetimiten ensiapua Sudbury General sairaalassa oikean jalan palohaavoihin. Kalvoksen viranomaisten kertoman mukaan miehen jalalle läikähti sulaa metallia.

Pakistan lähetti YKhon ulkoministerinsä

Rawalpindi. — Pakistanin hallitus ilmoitti eilen, että se oli antanut ulkoministeri Zulficar Ali Bhuttonille määräyksen matkustaa lentoteitse New Yorkiin esiintyäkseen henkilökohtaisesti Yhdistyneiden Kansakuntien Turvallisuusneuvoston edessä. Neuvosto on vaatinut pikaista Intian ja Pakistanin välisen sodan lopettamista.

Viimeisimpien eilistien tietojen mukaan maajoukkojen yhteenotot olivat huomattavasti vähentyneet sen jälkeen kun YKn taholta oli vaadittu tulituksen lopettamista.

Uusi atomireaktori

Baltimore. — Martin-yhtiön puhemiehet tiedottivat täällä eilen, että yhtiö on suunnitellut ydinlämpöreaktorin, joka on kykenevä toimimaan peräti viisi vuotta ilman huoltoa. Reaktori voisi olla niinkin paljon kuin 200 kertaa tehokkaampi kuin mikään nyt käytännössä oleva ydinlämpösysteemi.

Ranskan ja Puolan välillä taottiin poliittisia yhteyksiä

Pariisi. — Puolan pääministeri Joseph Cyrankiewiczin vieraillessa täällä viime viikolla luotiin perusta Ranskan ja Puolan poliittisille yhteyksille.

Vierailun päättymisen jälkeen annetussa yhteisessä kommunikeassa sanottiin, että molemmat hallitukset tulevat tarkistamaan kaikki mahdollisuudet suhteiden kehittämiseksi Ranskan ja Puolan välillä.

Tämä on ensimmäinen kerta sitten Euroopan jakautumisen sosialististen ja länsimaiden leireihin, että on tapahtunut siten jotta kahden eri puolella aitaa olevan maan välillä on suoritettu tunnusteluja siitä josko olisi mahdollista päästä yhteyteen muissakin kuin vain puhtaasti taloudellisissa ja kulttuurellisissa kysymyksissä.

Kiinalaiset ampuneet alas Yhdysvaltain koneen

Tokio. — Kiinalaiselta taholta ilmoitettiin eilen, että kiinalaiset hävittäjälentokoneet olivat ampuneet alas yhdysvaltalaisen F-104-mallisen suihkuhävittäjäkoneen Hainansaaren yllä ja ottaneet sen ohjaajan vangikseen.

Lentokoneen ohjaaja oli Uusi Kiina uutistoimiston antaman tiedotuksen mukaan kapteeni Philips Smith.

Uutistoimiston tiedotuksessa selostettiin edelleen, että lentäjä oli saatu vangiksi sen jälkeen kun hän oli laskeutunut laskuvarjolla vaurioituneesta lentokoneestaan.

Tiedotuksen mukaan yhdysvaltalainen kone oli ilmestynyt kello 11 aikana aamulla lännestä päin ja tunkeutunut syvälle Kiinan ilmatilaan, missä se oli ryhtynyt sotilaalliseen provosointiin kello 11.32.

Jack Palojärvi haudataan huomenna

Noin 36 vuotta Sudburyn seudulla asunut Jack Palojärvi kuoli pari vuotta kestäneen sairauden murtamana maanantai-iltana kotonaan, 183 Turner St., Sudburyssa. Hän oli kuollessaan 59-vuotias.

Suremaan jäi lähinnä vaimonsa Pauline (o.s. Kujanpää) ja 1 tytär, Helen Sudburyssa sekä Suomessa olevat 4 veljeä ja 2 siskoa.

Edesmennyt Palojärvi työskenteli 19 vuotta CPR:n linjamiehenä ja jäi eläkkeelle v. 1963.

Palojärvi haudataan Lougheedin hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan keskiviikkona syyskuun 22 pnä kello 10 ap. Ruumiinsiunauksen suorittaa pastori Pentti Murto.

CEYLONIN KURSSI KÄY OIKEAMMALLE

Ceylonissa viime maaliskuun lopulla pidetyt parlamenttivaalit suistivat puolueettomuuspolitiikkaa ajaneen Saramawo Bandaranaiken hallituksen ja tilalle astui oikeistolaisempia katsantokantoja edustavan kansallisen puolueen johtaja Dudley Senanayke. Vaaleista kulunutta aikaa tarkastelee oheisessa artikkelissa ceylonilainen opiskelija W. Amarasiri.

Ceylonin poliittisten kasvojen muuttuminen on ollut maailman lehtien otsikkoaiheena. Viimeisten vaalien jälkeen on uusi Yhdistynyt kansallinen puolue noussut pinnalle uusin naamioin. Dudley Senanayken johdolla. Puolueen muodostamaan hallitukseen kuuluu ministereitä, jotka ovat olleet sellaisten puolueiden jäseninä, joilla on erilaiset mielipiteet politiikasta ja Ceylonin linjasta.

Philip Gunawardana, joka aikaisemmin osallistui Yhdistynyttä kansallista puoluetta vastustaviin kokouksiin, on eräs uusista ministereistä. Sirimawo Bandaranaiken hallituksen aikana hän arvosteli maatalousministeriötä virheistä ja ehdotti maatalousministerin erottamista. Ceylonilaiset ihmettelevät nyt, miten heidän poliittiset ajatuksensa nyt käyvät yksiin, kun he vasta äskettäin olivat toinen toistensa kimpussa.

Ceylonilaiset sanomalehdet ovat kertoneet USA:n hallituksen tehneen uusia esityksiä avunannosta. Ei ole pitkääkään aikaa siitä, kun USA katkaisi Ceylonille antamansa avun siksi, että maa oli päättänyt kansallistaa öljy-yhtiöt. Ceylon joutui vaikeaan asemaan ja olisi ollut hätää kärsimässä, ellei Neuvostoliitto olisi tullut apuun. Näiden tapahtumien yhteydessä ceylonilaisille selvisi, että he eivät voi olla riippuvaisia Amerikan avusta. Kansallistaminen kohensi tilannetta lopettamalla varojemme virtaamisen ulkomaille. Nykyinen hallitus on kuitenkin luvannut USA:lle, että se maksaa korvausta kansallistamisesta vain saadakseen uudelleen USA:n apua.

Yhdistyneen kansallisen puolueen vaalilupaukset sisälsivät vakuutuksen jatkaa Ceylonin tähänastista ulkopolitiikkaa. Mutta uuden hallituksen suhtautuminen sellaisiin kysymyksiin kuin Vietnamin kysymys saa kansan ajattelemaan, että hallituksen puolueettomuuspolitiikka on vain sana vailla katetta. Kun oli päätettävä, miten Ceylon suhtautuu Vietnamin tapauksiin, epäröi hallituspuolue eikä muotoillut selvää kantaa.

Tällä hetkellä Ceylonin vasemmistolaiset, joiden johdossa on entinen pääministeri Sirimawo Bandaranaike, käyvät koko maan laajuista kampanjaa osoittaakseen, mihin umpikujaan uusi hallitus on maan saattamassa. Joitakin aikoja sitten julkaistiin paikallisissa lehdissä uutinen kaikkien vasemmistopuolueiden yhteisestä kokouksesta Attangallassa. Tässä kokouksessa käsiteltiin yhteistä ohjelmaa, jonka tarkoituksena on osoittaa väestölle maan nykyinen vaaranalainen tila.

Parlamentissa on nostettu kysymys Neuvostoliiton ja Ceylonin välillä solmitusta kauppasopimuksesta. Maamme on saanut tämän kauppasopimuksen ansiosta monenlaista taloudellista apua molemminpuolisen ymmärtämyksen pohjalla. Neuvostoliitto ei ole katkaissut avunantoaan kuten USA teki, kun tilanne muuttui sen kannalta epäedulliseksi.

Yhdistyneen kansallisen puolueen vaalilupaukset olivat runsaita. Uusi hallitus on istunut jo useita kuukausia, mutta lupausten mukaisia tekoja ei ole näkynyt. Lupauksia elinkustannusten alentamisesta ei ole vielä lunastettu. Tarvikkeiden hinnat nousevat päivittäin ja ovat kaupungeissa saavuttaneet jo melkoiset korkeudet.

Useissa kaupungeissa on ollut mielenosoituksia hallituksen ammattiyhdistysliikkeeseen suuntaamaa painostusta vastaan. Hallituspuolueen parlamenttijäsenet ovat tehneet esityksen, jonka mukaan ammattijärjestöt eivät saisi kuulua mihinkään puolueeseen, kuten ne Englannin esikuvan mukaan Ceylonissa kuuluvat. Jos tämä aloite toteutetaan, muuttuu ammattijärjestöjä koskeva lainsäädäntö. Juuri Bandaranaiken aikana ammattijärjestöillä oli mahdollisuus taistella oikeuksiensa puolesta. Jos siteet poliittisten puolueiden ja ammattijärjestöjen välillä katkeavat, jäävät työläiset oman onnensa nojaan. Tällaisen esityksen takana on yleislakon pelko. Siitä johtuen, että vasemmistopuolueet ovat päässeet yksimielisyyteen, voivat näihin puolueisiin liittyneet ammattijärjestöt kohdata toisensa yhteistyössä. Tällä on hyvin suuri merkitys.

Ihmiset käsittävät nyt virheen tapahtuneeksi. Yhä useammat liittyvät Sirimawo Banadaranaiken ympärille muodostaakseen jälleen kerran kansan oman hallituksen, joka ajaa todellista puolueettomuuspolitiikkaa.

Moskovalainen "Best Seller"

Moskova. — Moskovan suosikkikirjaksi on muutamassa päivässä muodostunut ruskeakantinen 243-sivuinen teos "Pikakirjoituspöytäkirja Neuvostoliiton kommunistisen puolueen keskuskomitean viime maaliskuun kokouksesta". Tämä kokous muodostui tärkeäksi käännekohdaksi Neuvostoliiton maatalouden kehityksessä.

Kirjassa on julkaistu pääsihteeri Leonid Brezhnevin selostus maatalouden tilanteesta ja kyseessä olevista tehtävistä ja kaikki kokouksessa käytetyt puheenvuorot. Se sisältää terävää arvostelua, joka kokouksessa kohdistui aikaisempien vuosien maatalouspolitiikkaan, ja ehdotuksia uusien teiden löytämiseksi.

Kirja tekee eräässä suhteessa poikkeuksen Neuvostoliitossa viime lokakuusta lähtien noudatetusta käytännöstä: Eräissä kokouksessa käytetyissä puheenvuoroissa arvostellaan henkilökohtaisesti Nikita Hrushtshevia maatalouden alalla tehdyistä virheistä. Neuvostoliiton lehdistöhän ei ole kuluneiden kuukausien kritiikin yhteydessä maininnut henkilökohtaisesti hänen nimeään. Nyt tässä suhteessa tehdään poikkeus.

Parlamentaarikkojen kokouksella myönteinen vaikutus rauhan hyväksi

(Jatkoa sivulta 1)

— Vietnamin kysymyksestä ei hyväksytty mitään virallista päätöstä. Toisaalta asiasta keskusteltiin kuitenkin aika tyhjentävästi eikä kenellekään voinut jäädä mitään epäselvyyttä siitä tuomittavasta osasta mitä USA siellä vie. Kokous hylkäsi äänin 303—146 (93 pidättyessä äänestyksestä) ehdotuksen, jonka perusteella parlamentaarikot olisivat avoimesti vaatineet kaikkien ulkomaalaisten sotajoukkojen kotiuttamista ja ulkomaisten sotatukiasemien purkamista kaikista maista, siis Vietnamistakin.

Kokous hyväksyi brittiläisen edustajan E. L. Mallalieun Romanian edustajalle antaman vastauksen perusteella ajatuksen, että suurimman mahdollisen yhtenäisyyden säilyttämisen nimessä ei ole tarpeellista puhua sellaisista "yksityiskohdista" kuin ulkomaalaisten joukkojen kotiuttamisesta ja ulkomaalaisten tukiasemien purkamisesta, sillä tämä ajatus sisältyy yleispiirtein kokouksen yleislausuntoon Yhdistyneistä Kansakunnista ja aseistariisunnasta.

— Kokouksessa käsiteltiin myös useita muita hyvin tärkeitä ja ajankohtaisia asioita, kuten kansainvälisen kaupan kasvua koskevia kysymyksiä ja parlamenttien osuutta jälellejääneiden maiden avustamiseksi. Viimeksimainitussa tapauksessa todettiin, että kaikesta edistyksestä huolimatta taloudellisen hyvinvoinnin välinen juopa suurenee yhä edistyneiden valtojen ja kehitysmaiden välillä ja parlamentaarikkojen kokous kiinnitti hallitusten erikoishuomiota tähän valitettavaan seikkaan, joka vaikuttaa väkisin haitallisesti myös kansainvälistä rauhaa koskeviin seikkoihin, selitti kansanedustaja Kuusinen.

— Kokouksen päähuomio kiintyi luonnollisesti kansainvälistä rauhaa ja aseistariisuntaa koskeviin kysymyksiin, mutta samalla käsiteltiin myös ns. järjestöllisiä asioita, esimerkiksi parlamentaarikkojen liiton edustusta UNESCOssa (jonka kanssa liitto on jo yhteyksissä) ja YK:ssa, jonka yhteyteen liitto haluaa päästä.

— Hyvin voimakkaasti tuotiin eräissä puheenvuoroissa esiin se, että kansainvälistä rauhaa ja aseistariisuntaa edistettäisiin sillä jos sellaiset maat kuin Kiinan kansantasavalta sekä Pohjois-Korea ja Pohjois-Vietnam hyväksyttäisiin YK:n jäseniksi, jotta YK:sta tulisi todella yleismaailmallinen järjestö, kuten alkuperäinen tarkoitus on ollut, sanoi Hertta Kuusinen.

Haastatteluhetken yhteydessä kansanedustaja Kuusinen selitti, että työväenliikkeen ja rauhantoiminnan kannalta on kehitys kulkenut Suomessa melko voimakkaasti myönteiseen suuntaan.

Hän alleviivasi sitä seikkaa, että Canadalaisten toimesta oli Ottawassa pidetyn parlamentaarikkojen kokouksen hyväksi tehty hyvät teknilliset valmistelut ja ne auttoivat osaltaan melkoisesti tämän kokouksen onnistumista. Kansanedustaja Kuusinen huomioi myös sen, että Canadan delegaatio osallistui myönteisessä hengessä kongressin työhön.

Omnibus-kirjojen kolme suurteosta

MAUPASSANTIN PARHAAT
306 SIVUA - HINTA SID. $4.50
Maupassantin parhaat sisältää kaksikymmentäkaksi novellia, jotka kuuluvat mestarin parhaimmistoon: Huvitelu, ystävykset, seikkailu Pariisissa, pelkuri, neiti Fifi, Marroca, hullu, palvelustytön tarina, merkki, pierrot, kevät, rouva Parise, Rosalie Prudent, tuo sikamainen Marin, Marin, tyttö, anteeksianto, Simonin isä, ovi, kunniamerkki, vuokraemäntä, Andren vaiva, halko, sijainen; kärpänen, rouva Hussonin ruusupoika, isä Amable, satama ja sateenvarjo.

AIKAMME MESTARIKERTOJIA
318 SIVUA - HINTA SID. $4.50
Ruotsin Akatemian vuosittain jakamasta Nobelin kirjallisuuspalkinnosta on muodostunut eräänlainen kirjallisuuden korkein mittapuu. Valitsijoiden tehtävä on epäilemättä vaikea ja epäkiitollinen. Niiden runsaan kuuden vuosikymmenen aikana, jolloin tätä tunnustuspalkintoa on jaettu, onkin syystä tai toisesta useita aikamme merkittäviä kirjailijoita unohdettu tai jätetty syrjään. Tähän Omnibus-sarjaan on valittu kaksitoista kertojaa, joiden kirjallinen elämäntyö — varmasti paremmin kuin monien palkittujen — olisi tämän tunnustuksen ansainnut. Kirjailijat esiintyvät valikoimassa kuolinvuotensa mukaisessa järjestyksessä: Zola, Tsehov, Tolstoi, Twain, Strindberg, James, Proust, Mansfield, Conrad, Kafka, Lawrence, Gorki, Joyce, Woolf, Musil, Dreiser, Andersen-Nexö, Brecht, Kazantzakin ja Blixen.

KAIKKIEN AIKOJEN RAKKAUS
322 SIVUA - HINTA SID. $4.50
on perin epäsovinnainen rakkauskertomusten valikoima. Sen kirjoittajat ovat tunnetuimmat kirjailijat eri aikoina ja erilaisissa elämänympäristöissä. Kirjoittajien joukossa on sellaisia rakkauden mestarikuvaajia kuin Guy de Maupassant, Colette, Anton Tsehov, D. H. Lawrence, Thomas Mann, Wolfgang Borchert, Halldor Laxnes ja Mika Waltari. Tässä valikoimassa avautuu vivahteikkaalla tavalla näkymä rakkauden aina uuteen ja elävään maailmaan.

Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Co. Limited
100 Elm St. West P. O. Box 69, Sudbury, Ont.

Valitettavasti olen pakoitettu tiedoittamaan asiamiehillemme ja tilaajillemme, että kustannusten jatkuvasti noustua on

SUOMEN KUVALEHDET

ollut pakoitettu korottamaan muutamien julkaisujensa tilaushintoja. Uudet tilaushinnat syysk. 20 p. 1965-lukien ovat seuraavat:—

	USA doll. 1/1	USA doll. ½	Kanad. doll. 1/1	Kanad. doll. ½
SUOMEN KUVALEHTI	14.—	7.50	15.40	8.25
SEURA	13.—	7.—	14.30	7.70
HOPEAPEILI	11.—	6.—	12.10	6.60
KOTILIESI	8.—	4.—	8.80	4.40
SUOMALAINEN SUOMI	7.—		7.70	
NAKKE	7.—		7.70	
KAUNIS KOTI	5.50		6.05	
TERVEYDENHOITOLEHTI	5.50		6.—	
MUOTI — SORJA	5.—		5.50	
PARNASSO	5.—		5.50	
KÄYTANNÖN MAAMIES	5.—		5.50	
URHEILUN KUVA-AITTA	4.50		4.95	
TUULILASI (autolehti)	4.—		4.40	
OMIN KÄSIN	3.—		3.30	
KOTIKOKKI	3.—		3.30	

Muutamista koroituksista huolimatta on tämä halvin yhteys Suomeen ja parhain joululahja itsellenne ja omaisillenne. Kääntykää asiamiestemme puoleen.

Pääasiamies: H. RAMO, 505 Fifth Ave., New York 17, N. Y.

(21-25)